

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec . . . " 2.—
 za Nemčijo celoletno . . . " 28.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec . . . " 2.—
 V upravi prejemam mesečno . . . 1.70
Sobotna izdaja:
 za celo leto . . . " 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENE

Inserati:
 Enostolpna petstvarsta (72 mm):
 za enkrat . . . po 15 v
 za dvakrat . . . " 13 "
 za trikrat . . . " 10 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznanila, zabavale, osmrtnice (10):
 enostolpna petstvarsta po 18 vin.
Poslano:
 enostolpna petstvarsta po 30 vin.
 Izhaja vsak dan, izvenredni ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Vzhodni odrinski forti zavzeti. — Skader pripade Albaniji, Dja- kovića Srbiji, oziroma Črnigori. — Avstrijsko-črnogorski konflikt zelo omiljen. — Mir se kmalu sklene.

Albansko vprašanje je v bistvu rešeno. Velesile so se pod pritiskom dejstev glede severne in vzhodne meje bodoče Albanije zjedini. Zmagala je ruska diplomacija, ki se je z grofom Berchtoldom tako dolgo pregovarjala, da je odstopil vsa albanska mesta, ki jih Srbi in Črnogorci zahtevajo, Srbiji, oziroma Črnigori razun Skadra in Djakovice. Sasonov je zdaj med tema mestoma konstruiral junktim. Berchtold se je dolgo upiral, toda nevarnost mednarodnega konflikta, ki je nastala vsled obstrejanja Skadra, je ruska diplomacija tako spretno izrabila, da je grof Berchtold Djakovico žrtvoval za to, da Skader pripade Albaniji. Kralj Nikita bi se sicer lahko mesta polastil in v njem ostal ter tako ta mednarodni dogovor prevrgel, toda tega ne verjamemo. Če je Rusija enkrat za to, da Skader pripade Albaniji, potem se kralj Nikita ne bo upal delati težav. Seveda ga to dejstvo lahko stane krono, toda Črnogorci itak že precej časa mislijo na unijo s Srbijo.

Konflikt med Avstrijo in Črnogoro, ki je dovedel do tega, da so se velesile vendar enkrat zjedini, ni tako hud, kakor izgleda. Afera »Skodre« je malo pomembna, tisti krvavi roman glede patra Palića pa se vedno bolj izkazuje, da stvar ni taka, kot so poročali dunajski listi, glede odhoda civilnega prebivalstva iz Skadra pa hoče Črnagora Avstriji ugoditi. Za poravnano konflikta se je najbolj prizadeval laški kralj. Nadalje tudi ni res, da so Črnogorci silili albanske katoličane k pravoslavju in sam katoliški nadškof v Baru, msgr. Dobrečić to ogorčeno demantuje.

Grof Berchtold je, kakor se z Dunaja poroča, bolehen in naveličan. Ni čuda, saj je njegova politika ob balkanski krizi dosegla le poraz za porazom. Rešil je od vsega edinole Skader, tisti literarni oddelek našega zunanega urada pa, ki je koval same grde laži, počenši od Prohaske pa do patra Palića, je ugledu Avstrije bolj škodoval nego vse drugo.

Druge važne vesti:
 Bulgari so zavzeli vso vzhodno fronto Odrina.

Djavid paša se je z ostanki zapadne armade v Albaniji udal Srbom.

Anglija je otok Ciper odstopila Grčiji, kar posebno Lahe, ki bi radi kak egejski otok zase, hudo jezi.

V Carigradu so popolnoma obupali. Mir morajo kmalu skleniti. Potem pa se začne krvavo klanje v Carigradu samem. Treba je še rešiti vprašanje južnih meja Albanije. V tem oziru imata Italija in Avstrija svoje »posebne nazore«, kakor se iz Londona poroča, to je, nočeta, da bi Grki zasedli Valono. Da bi pa mogle odreči Grkom Janino, je izključeno.

Evropski mir je zdaj pravzaprav odvisen od črnogorskega kralja. Svoje nesreče si je največ sam kriv, ker Skadra ni že preje zavzel. Zdaj se bo moral udati svoji usodi, kajti ne Rusija ne Srbija ga ne bosta podpirali, ako bi hotel velesilam kljubovati. Če pa je pameten, da je naša diplomacija Črnogoro ob Skader pripravila, to je drugo vprašanje.

GLAVEN NAPAD NA ODRIN.
 Bulgari zmagoslavno prodirajo pri Odrinu in pri Čataldži.

Sofija, 25. marca. »Agence telegraphique bulgare« poroča: Danes jutraj se je podvzel splošen napad na vseh sektorjih proti prednjim turškim postojankam in proti vsem utrjenim točkam. Bulgari so z napadom osvojili ves vzhodni rektor.

Sofija, 25. marca. »Agence telegraphique bulgare« poroča: Danes ob 1. uri jutraj so bulgarske čete istočasno izvedle v vseh sektorjih glaven napad proti sprednjim postojankam odrinske trdnjave. Okolu pol štirih jutraj so Bulgari kljub strastnemu sovražnikovu odporu z bajoneti napredovali in posrečilo se jim je, da so zasedli vse postojanke, ki leže pred vzhodnim sektorjem. Bulgari so osvojili trdnjave Maslik, kakor tudi vse točke, ki leže na vzhodnem delu utrdb. Turkom so vzeli Bulgari 12 topov in štiri strojne puške in so vjeli turški bataljon, ki je štel 300 moč. Bulgarske prednje straže zasedajo zdaj Servandev, ki je 1 km od utrdb oddaljen. Ob zahodnih in južnih sektorjih so Bulgari vrgli sovražnika iz njegovih sprednjih postojank in so pri zasledovanju vidno prodirali.

Pri Čataldži so vrgli Bulgari sovražnika na celi črti nazaj in zasedli črto Ormanli—Epivatov.

Sofija, 26. marca. (Izvirno poročilo »Slovenca«.) Odrin je pred padcem. Osmatundžijska divizija je zasedla tudi južni sektor po strahovitem naskoku na nož. Na zapadnem sektorju je zaplenjenih 20 topov, 8 mitraljez, 800 Turkov je vjetih. Ob severnem sektorju so Bulgari zavzeli forte Tastabia in Aivaz. Bulgari stoje na zapadu in jugu glavnim fortom blizu za 1 km. — Bombardiranje se nadaljuje.

OBSTRELJEVANJE SKADRA.

Rim, 24. marca. »Agenzia Stefani« poroča, da so Črnogorci, ki so preje skozi pet mesecev le od časa do časa Skader bombardirali, zadnje tri tedne obstreljevali mesto z vso silo. Streljali so tudi ponoči. V mesto je padlo nad 1000 šrapnelov, veliko krogelj je padlo tudi v krščanski mestni del. Dne 9. februarja je poškodoval šrapnel hišo tolmača laškega konzulata Guracuchija; dva šrapnela sta močno poškodovala laško ljudsko šolo, kjer leže ranjeni turški vojaki. Zavode, ki so pod avstro-ogrskim protektoratom, je zadelo 10 šrapnelov.

SRBI SE NE OBSTRELJUJEJO SKADRA.

Belgrad, 24. marca. (Posebno poročilo »Slovenca«.) Danes se je razširila in ves dan uporno vzdrževala vest o padcu Skadra. Vest pa nikakor ni bila točna in je vsekakor prezgodnja. Kakor poučeni krogi trdijo, se bje boj za Skader že tri dni, toda generalnega naskoka še ni bilo; delovati še tudi ni začela cela srbska artiljerija, in sicer ravno najtežja ne.

ULTIMAT ČRNIGORI?

Benetke, 24. marca. »Gazetta di Venezia« in »Difesa« poročata iz Cetinja: Črnogorski uradni brzojav poroča danes ob 11. dopoldne, da je Avstro-Ogrska izročila Črnigori ultimatum, s katerim zahteva, da se morajo vojaške operacije pred Skadrom toliko časa ustaviti, dokler ne odide civilno

prebivalstvo. Če se to ne zgodi, bi morala Avstro-Ogrska proti Črnigori z orožjem nastopiti. Z avstrijske strani se to poročilo ne potrjuje in ne zanikuje.

ČRNAGORA HOČE CIVILNEMU PREBIVALSTVU V SKADRU OLAJŠATI ODHOD.

Cetinje, 25. marca. (Uradni črnogorski vir.) Črnogorska vlada je zastopnikom velesil izročila okrožnico, v kateri protestira, ker Avstro-Ogrska zahteva, da naj se operacije pred Skadrom toliko časa prekinijo, dokler civilno prebivalstvo mesta ne zapusti in proti grožnjam s silo, če se Črnagora ne uda. Črnagora izjavlja, da s svojo zahtevo Avstro-Ogrska krši nevtralnost. Črnogorska vlada nadalje izvaja, da hoče Črnagora iz človekoljubja in da ugoditi soglasni želji velesil, pri poveljniku Skadra posredovati, da se olajša odhod civilnega prebivalstva iz Skadra. V ta namen se je podal danes jutraj parlamentar v Skader.

AVSTRIJA JE ZADOVOLJNA?

Dunaj, 25. marca. (Zasebno.) Ker je Črnagora dovolila s protestom na velesile civilnemu prebivalstvu prost odhod iz Skadra, se zdi, da je v glavnem Črnagora vsem zahtevam, ki jih je Avstro-Ogrska stavila, ugodila. Kar se tiče protesta, ga je avstro-ogrski zastopnik v Cetinju odklonil in izjavil, da upa, da se pogajanja črnogorske vlade s poveljnikom Skadra glede na odhod civilnega prebivalstva kmalu ugodno končajo, ker bi morala Avstro-Ogrska sicer drugače nastopiti.

TUDI RUSIJA JE V CETINJU NASTOPILA.

Cetinje, 24. marca. Tudi ruski poslanik Giers je nastopil pri črnogorski vladi za to, da se civilnemu prebivalstvu dovoli odhod iz Skadra.

VELESILE SO USODO SKADRA ODLOČILE.

London, 25. marca. »Reuter« poroča, da so se velesile glede na severno in severno-vzhodno albansko mejo zedinile za črto Djakovo do Ohridskega jezera. Odlo-

LISTEK.

Nežen mladenič ali globočina groze.

(Bulgarski spisal Kiril Hristov.* Poslovenil prof. A. Bezenšek.)

Iskal sem v neki sofijski bolnici svojega znanca. Slučajno najdem tam najdražjega tovariša iz dijaških let. On je bil bujne narave, jako glasbeno in poetično nadarjen. Ta mladenič se je kot dijak odlikoval s takšno krotkostjo in nežnostjo, da smo ga zvali »gospodična«. Nikdar ga nihče slišal zmerjati ali izreči kako ostro besedo. Ako se je kdaj zgodilo, da je nastal prepir v njegovi navzočnosti, se je močno vznemiril, ustne so mu trepetale in takoj se je kateri izmed nas oglašil:

»Gospoda, pomirite se, gospodični bo postalo slabo.«

Za šale je bil ta nežni mladenič silno vnet.

Ko sem ga zagledal med ranjenci, sem osupnil.

* Kiril Kristov je eden najznamenitejših bulgarskih mlajših pisateljev. Isti je nadarjen pesnik, kateri je zložil o sedanjih vojni mnogo krasnih pesmi z veliko rodoljubno in pesniški navdušenostjo.

»Kaj, tudi ti si bil v vojni? Danes sem doživel nekaj nenavadnega.«

Približam se njegovi postelji.

»Sedaj razumem, zakaj so Turki poraženi . . .«

Mladenič pogleda mučno v strop, zamaje z glavo in mi poda levico v pozdrav, s sladkim nasmehom na ustnih.

»Čudno,« pomislim jaz gledajoč ta prijazni nasmeh.

Resnica je, kar je rekel modrijan: Ženjalnost in junaštvo sta najmilejši deteti.

»Slušaj, mili tovariš,« izpregovorim jaz, »pogled na tebe me je silno razburil. Povej mi, za Boga, si ranjen ali znotranje bolan?«

»Ranjen sem na štirih mestih,« odgovori on s tako mirnostjo, kakor bi rekel na primer: »Danes sem bil na izprehodu, štiri kilometre daleč.« . . .

»Torej si se udeležil bitke?«

»Da, sedmih bitk!«

V duhu se mi pojavi predčustvo, da mi bode ravno ta moj tovariš povedal nekaj najzanimivejšega o vojni, nekaj, kar od nikogar drugega ne morem pričakovati.

»Ne srđi se nad mojim začudenjem,« mu rečem jaz.

»Zakaj bi se srđil?« reče tovariš in se nasmehne.

Kdo je mogel misliti, da je toliko nerealizirane zmožnosti v bulgarskih dušah.

Razgovarjava se o raznih stvareh. Poprašujem tovariša o vojni ter o vsem, kar se je med tem zgodilo. V glavi se mi je vrtele vedno neko važno vprašanje, katero se mi je takoj prvi dan vojne pojavilo in zahtevalo odgovora: Koliko more prenesti duša Bulgara? Ogromna telesna moč mu je dodeljena: on je dobil rekord v pehoju, stradanju, zdržanju zime in spanju v mlakah. No, kako vpliva nanj krvoprelitje? Ali je plašljiv? Bodem li dobil dovoljen odgovor na to vprašanje?

Mi poznamo naš narod. Mi vemo, kaj je zmožen storiti in kaj ne. Mi uganemo skriti misel, kateri bi drugače ostal mrtvo zgodovinsko dejstvo.

No, kateri mi bode povedal resnico, si mislim jaz. Pripravljam se ter čakam ugodnega trenutka, da stavim tovarišu to važno vprašanje. Hotel sem ga prijeti nenadno, ne pustivši mu časa za premišljevanje.

Ko se mi je dozdevalo, da je sedaj primeren čas, prekinem razgovor, kate-

rega sva vodila, in rečem:
 »Znana je stara angleška balada, ki ima sledeči refrain: Oni bežijo, mi bežimo; mi bežimo, oni bežijo; oni bežijo, mi bežimo — a končno smo mi zmagali. Povej mi odkritosrčno, kaj ne da je resnica, da

Bulgar ne pozna, kaj je strah? Drugače bi on bil brezdušen mehanizem, — to je temperamenten narod, kateri se vrže kakor burja na sovražnika.«

»Kaj ti naj odgovorim?«

»Naravnost! Naravnost! Brez pomišljanja!«

Takšnega strahu, kateri bi oviral zmagu, Bulgar ne pozna. Jaz nisem imel pred očmi Hunov in divjih zveri, torej nisem mogel preceenjati nevarnosti. A visoko prosvetljeni ljudje, z bogatimi duševnim misljenjem, profesorji, umetniki, artisti ali pa seljani s tako modrimi glavami, da bi bilo treba zapisati vsako besedo; vkljub temu so se zagnali neustrašeno, z resnično naporno burjo proti sovražnim postojankam. O strahu se tukaj ne more govoriti!«

»Kaj pa pred bitko?«

»Da, pred bitko sem bil malo razburjen, v strahu za svoje mile, ki so ostali daleč proč, ter v skrbeh za svoje nade v življenju. V takem slučaju se je pa nameril vedno kakšen šaljiv vojak, kateri je s svojimi burkami razveselil celi oddelek. Spominjam se na primer prve bitke, katere sem se udeležil. Nekega jutra zarano dobimo povelje, da se odpravimo na bojno polje, od koder se je čulo grozno pokanje. Pot je bila posejana s sledovi nedavne bitke. Srečali smo prevoz ranjenec. Videl sem krvave glave, zdrobljene

čena je tudi usoda Skadra in Djakova. Dve najtežavnejši vprašanji sta torej rešeni, vsled česar so vojaške operacije pred Skadrom postale nepotrebne, ker bi njenja velesil ne izpremenile. Poslaniki določijo zdaj še južne albanske meje, o katerih zastopata Avstrija in Italija drugo mnenje, kakor ostale velesile, vendar pa se v tem oziru ni bati posebnih težav.

Kolin, 25. marca. »Kölnische Zeitung« potrjuje, da sta se glede na albansko vprašanje Rusija in Avstro-Ogrska sporazumeli. Skader dobi Albanijo, Djakovo pa Srbija. V Berlinu so zelo mirni in optimistični.

SIR GREY PRITISKA NA MIR PRED SKADROM.

London, 25. marca. V zbornici je sir Grey poročal o določitvi albanskih mej. Vprašanja, ki še niso rešena, niso vznemirljiva. Grey je naglašal, da ker je odločitev padla, se morajo sovražnosti pred Skadrom končati. Če bi zavezniki se na odločitev ne ozirali, bi tisti, ki bi nasprotovali, ne stali nasproti osamljeni akciji, marveč nasproti skupnemu koraku vseh velesil. Sir Grey Turčiji in balkanskim državam odločno svetuje, naj predlože velesil glede na mir sprejmejo.

SRBSKA VLADA UKAZALA, NAJ SE SKADER VEČ NE BOMBARDIRA?

Belgrad, 25. marca. Tu se trdi, da sta francoski in ruski poslanik Pasica obvestila, da so velesile odločile, da pripade Skader Albaniji. Srbska vlada je nato ukazala, naj se Skader več ne obstreljuje.

KATOLIŠKI NADŠKOF V BARU DEMENTUJE POROČILA DUNAJSKIH LISTOV.

Cetinje, 24. marca. Katoliški nadškof v Baru, msgr. Dobričić izjavlja: »Nobena niti najmanjša krivica se ni zgodila katoličanom v zasedenih krajih. Oni uživajo popolno svobodo. Kategorično dementujem vse nasprotne tendenčne vesti.«

AFERA PALIĆ.

Cetinje, 24. marca. (Izvirno poročilo »Slovenec«.) Vestí nemških listov so pretirane. Od zavzetja Peči in Djakovice se je prebivalstvo trumoma oglašalo za prestop v pravoslavje. Večinoma so bili to taki, ki so šele v zadnjem času, t. j. začasa Abdul Hamida, sprejeli katoličanstvo, in sicer iz razloga, ker je bilo mohamedancem in pa katoličanom dovoljeno nositi orožje. Črnogorske oblasti so ljudstvo odvrčale od prestopa v pravoslavje; pozvale so tudi prizrenskega nadškofa, da to s svojo avtoriteto prepreči, toda zaman. Franciškan Palić je bil obtožen radi upora in z njim 50 drugih mož; ko jih je straža spremljala v Peč na sodišče, je Palić poizkusil ubežati. Straža je streljala in ubila njega in dva njegova tovariša. Vlada je pozvala prizrenskega nadškofa, da stvar preišče, ni pa pristala na zahtevo avstrijske monarhije, da preiskavo vodi konzularni uradnik. Predlagala je monarhiji komisijo, sestoječo iz enega črnogorskega, enega avstrijskega in enega delegata kake katoliške države, katero naj izbere monarhija. Na to ni dobila odgovora.

SRBIJA DEMENTUJE, DA BI KATOLIČANE PREGANJALA.

Belgrad, 24. marca. (Posebno poročilo »Slovenec«.) »Samouprava« konstatira, da se v sedanjem času vesti o srbskem klanju

namenoma mečejo v svet; muslimanov se niti ne spominja, ker gre za to, da se nahajajo katoličani. Vesti so absolutno neresnične. Srbija se ne boji nobene preiskave in ugotovitve dejstev. Dementiranje teh vesti nič ne pomaga, ker se hotoma laže. K sreči pa se izza Prochaskine aferi takim vestem na merodajnih mestih ne veruje več. Dalje pa tudi vprašanja, na katerih rešitev se hoče vplivati s temi vestmi, niso odvisna od le-teh, marveč od drugih dejstev, s katerimi se pečajo evropske države.

Belgrad, 24. marca. (Posebno poročilo »Slovenec«.) Neki odlični politik je izjavil, da je čudno, da se vesti o preganjanju katoličanov širijo baš v času, ko se Srbija z vsemi močmi trudi, da katoličanom s konkordatom zagotovi največje svobode. Značilno je, da se širijo te vesti ravno od tiste strani, ki sicer deluje na to, da prepreči konkordat, ki ga ravno katoličani najbolj potrebujejo.

AFERA »SKODRA«.

Cetinje, 24. marca. (Izvirno poročilo »Slovenec«.) Parobrod »Skodra« se je pozval, da rešuje vojsko, ki je bila v nevarnosti radi napada »Hamidie«. Parobrod pa ni hotel izpolniti te humanitarne dolžnosti, ki jo vrše tudi sovražne države. Uvedla se je preiskava; vlada hoče dognati vsako eventualno pogrško, ki bi bila v oni paniki o priliki bombardiranja povsem razumljiva.

KAJ PRAVI NA VSE TO DUNAJSKA DIPLOMACIJA.

Dunaj, 26. marca. Oficiozno poročajo: Črnogorska vlada je vsled odločnega koraka avstro-ogrške vlade pohitela in je poslala parlamentarja k Esad-paši, da uvede pogajanje zaradi odhoda civilnega prebivalstva iz Skadra. Dokler traja izseljevanje, se mora bombardma ustaviti. Pokazalo se je torej, da se črnogorski kralj ni mogel upirati soglasni želji velesil, kateri je dala Avstro-Ogrska pravega poudarka. Naš zastopnik na Cetinju bo pazno zasledoval potek pogajanj, in pričakovati je, da prinese že v kratkih dneh vsestransko zaželeni uspeh. Za slučaj, da bi ta proti vsakemu pričakovanju izostal, si mora monarhija seveda pridržati nadaljne korake. Protestno noto, katero je črnogorska vlada poslala vsem velesilam, torej tudi Avstro-Ogrski zoper pretvezno kršitev nevtralnosti, ji je avstro-ogrski poslanik zavrnil. V najtesnejši zvezi z akcijo monarhije je od Reuterjeve agenture že naznanjeno zedinjenje velesil o severnih in severovzhodnih mejah Albanije in na podlagi tega zedinjenja napovedani korak vseh velesil v Belgradu in na Cetinju, s katerim se ima zahtevati, da se opusti obleganje Skadra in da se čim hitreje izprazni ozemlje, ki so ga velesile priznale Albaniji. Če se stori ta korak hitro in z uspehom, postane seveda tudi vprašanje odhoda civilnega prebivalstva samoposebi brezpredmetno. Kar se naposled tiče znanih dogodkov v Djakovu, je črnogorska vlada zadostila od Avstro-Ogrske izrečni želji po preiskavi, pri kateri ima tudi sodelovati zastopnik monarhije. Črnogora namerava povabiti tudi zastopnike drugih velesil v Djakovo. Od naše strani seveda ni pomisleka proti navzočnosti zapupnih in nepristranskih opazovalcev med uradno razpravo zastopnikov katoliških zaščitnih sil. Te bi celo pozdravili. Da je v okolici Djakove precej preiskavati, potrjujejo vnovič vesti o determiniranih pozivih

hajamo pod dežjem svinca in železa. Skočimo po konci in se zaženemo naprej. Po veljnik našega oddelka, mlad poročnik, ki je ravno avanziral, koraka naprej; s sabljo v desnici, z ognjevitostjo dvajsetletnega mladeniča. Gledajoč njegove elegantne kretnje, iz katerih je odsevala blagost duše, se mi je storilo milo za nadopolnim mladeničem, katerega tira ljubezen do domovine na vrh, kjer švigajo strele, tira ga naravnost smrti v naročje. V trenutku opazim nekaj groznega: granata prifrči — čuden slučaj — ne da bi se razpočila, in odbije poročniku glavo. Videl sem toliko trupel razkosanih od granat, razmesarjenih, da jih ni bilo mogoče spoznati.

No, tukaj ti povem še nekaj drugega: Videl sem mladeniča, kateri je z ostreljeno glavo napravil par korakov naprej — po inerciji. En vojak je letel par metrov naprej proti turški postojanki brez glave, mahajoč s sabljo v roki, — pri teh prizorih sem občutil grozo, tako globoko grozo...

Prijatelj umolkne, bil je silno razburjen.

Usmiljena sestra, katera je od daleč opazovala ranjenca, se približa ter reče s sestrinsko nežnostjo:

»Vi ste pozabili, da vam zdravnik ne dovoljuje mnogo govoriti in se razburjati.«

»Oprostite, sestra, precej preneham,« odgovori ranjenec.

Jaz stisnem roko temu milemu tovarišu, kateri je dobil štiri rane v strašni, a sveti vojni. Oprostim se pri usmiljenki, da sem ji vznemiril ranjenca, ter zapustim bolnišnico z radostnim čustvom, da sem sin tako mladega, svežega naroda.

za prestop. Mnogo oseb je bilo namreč pozvanih, naj do srede povedo, če prestopijo ali ne. (Afera Palić se je torej precej razblinila.)

MIROVNO POSREDOVANJE VELESIL.

Cetinje, 22. marca. Iz uradnih črnogorskih virov se poroča: Danes ob 11. uri dopoldne so poslaniki velesil podali črnogorskemu zunanjemu ministru sledečo izjavo:

Velesile z zadovoljstvom vzamejo na znanje, da so balkanski zavezniki sprejeli posredovanje velesil, ki so se zedinile, da predlagajo sledeče temeljne pogoje:

1. Mejo evropske Turčije tvori črta Enos—Ergene—Midia. Vse ozemlje, ki leži zahodno od te črte, se odstopi zaveznikom izvzemši Albanijo, ki ji velesile določijo državnoopravno razmerje in mejo.

2. Velesile odločijo vprašanje Egejskih otokov.

3. Turčija izjavi, da se glede na Kreto odpoje svojih pravic.

4. Velesile se ne zavzemajo za vojno odškodnino, pripustiti pa hočejo zaveznike v komisijo za ureditev njih deleža glede na otomanski državni dolg in glede na finančna bremena ozemelj, ki jih jim priznajo. Turčija bo v tej komisiji tudi zastopana.

Velesile hočejo, da ko se ti preliminari odobre, se tudi sovražnosti končajo. Če zavezniki odklonijo naziranje velesil, izjavijo velesile, da jih pri ureditvi finančnih in drugih vprašanj velesile ne bodo podpirale.

Črnogorski zunanji minister je to izjavo vzel na znanje in izjavil, da se bo z zavezniki posvetoval in na to odgovoril.

Note, ki isto vsebino obsegajo, so se izročile tudi v Sofiji, Atenah in v Belgradu.

Milan, 25. marca. Turinska »Stampa« poroča, da se nameravajo Turki in balkanski zavezniki v San Remu direktno pogajati o miru. V San Remo so došli zastopniki balkanskih držav, ki najemajo obširne prostore.

Sofija, 24. marca. Balkanska zveza bo velesilam v treh dneh odgovorila. Balkanska zveza upa, da se bodo dali mirovni pogoji velesil v marsikaterem oziru še v prilog balkanski zvezi modificirati. Predvsem balkanske države niso voljne ustaviti sovražnosti, dokler se mirovni preliminariji definitivno ne sklenejo.

Carigrad, 24. marca. Nota velesil glede miru se turški vladi še ni izročila, ker francoski poslanik še ni dobil tozadevnih instrukcij.

ANGLIJA ODSTOPILA CIPER GRČLJI?

Rim, 24. marca. »Tribuna« poroča, da je Anglija otok Ciper odstopila Grčiji, da s tem izvrši pritisk na Italijo, da otok Rhodos, ki ga je zasedla, končno zopet Turčiji vrne. Grški vojaki so se že v Pireju ukrcali, da odplovejo proti Cipru in zamenjajo ondoto angleško posadko.

ZMEDE V TURSKEM ČASTNIŠKEM ZBORU.

Carigrad, 24. marca. Včeraj se je pričelo govoriti, da so več častnikov zaprli, a govorice so bile pretirane. Čuje se, da so aretirali divizionarja Džahil Osmana in stotnika Schabana, ki je ob sodni razpravi rabil umora Seki bea odkril važne stvari o mladoturškem odboru, a so ju zopet izpustili. Uradno se le poroča, da so aretirali ženijskega častnika Lutfiya, pri katerem so našli razstrelilne snovi. Predvečernjim so delili v Carigradu pamflete, ki slovejo uvodoma: Armada ne more več čakati. Pamflet psuje mladoturški odbor in obe prejšnji zbornici, velikega vezirja Mahmud Šefketa in njegova prednika Hakija in Sajda, kakor tudi ostale mladoturške voditelje.

GROF BERCHTOLD JE NAD SVOJIMI NEUSPEHI ZBOLEL.

Dunaj, 24. marca. »Neues Wiener Journal« in »Montagsrevue« pišeta, da je Berchtold bolehen in da so vrhote diplomatični neuspehi potrti. Zato se govori, da po sklepu miru odstopi.

POGREB UMORJENEGA GRŠKEGA KRALJA.

Novi grški kralj Konstantin se je 23. t. m. pripeljal v Solun, kjer so ga slovesno in navdušeno sprejeli. Pretresljiv prizor je bil, ko je obiskal kralj kraljico mater in ko je stopil k trupu svojega umorjenega očeta. Kralj Konstantin obdrži višje poveljstvo grške armade. Glavni stan bo v Solunu. Grške čete v Epiru bo vodil general Danglis. Dne 25. t. m. so prenesli mrtvo truplo kralja Jurija na jahto »Amphitrite«. Izprevod so otvorili mornarji nemške vone ladje »Goeben«, sledili so angleški in ruski mornarji, za njimi so nosili vence grški mornarji. Krsta je bila pokrita z grško zastavo. Vozili so jo na topu. Ljudje so plakali, ko so peljali rainega

kralja na »Amphitrite«, ki se je odpeljala v Atene v spremstvu tujih vojnih ladij.

PASIČEVE IZJAVE GLEDE SOLUNA.

Belgrad, 24. marca. (Posebno poročilo »Slovenec«.) Solunskemu listu »Indipendente« je podal Pašić glede Soluna naslednje izjave: Bojazen, da bo srbsko pristanišče na Adriji nevarna konkurenca Solunu, je neopravičena; kajti srbsko jadransko pristanišče bo po vsej priliki Drač, ki je istotoliko oddaljen kakor Solun, mi pa nimamo nobenih apriorističnih razlogov za to, da bi se izključno oprijeli poti na Drač proti oni na Solun. Vrh tega ne verujem, da bi bilo mogoče takoj zgraditi pristanišče in nevtralnno železnico na Drač; najbrže bo do tega poteklo se mnogo časa. Železnica skozi Albanijo pa tudi nikdar ne bo tako varna kakor ona do Soluna. Ako pride do jadranskega pristanišča, leto ne bo konkuriralo Solunu tudi zato, ker bo Solun vsikdar ostal izhod za trgovino z Grško, Egiptom, Malo Azijo in Sirijo. — Na vprašanje, da-li namerava Srbija glede Soluna skleniti z državo, ki ji to mesto pripade, kako konvencijo, je Pašić odgovoril: »Lahko vam povem, da je taka konvencija čisto gotova; že sedaj morem reči, da hočemo v solunskem pristanišču imeti enake ugodnosti kakor v Draču.« — Te Pašičeve izjave se, kakor poročajo iz Soluna, tolmačijo v prilog Grčiji, da njej pripade Solun; sodi se, da sta se Srbija in Grška glede tega sporazumeli.

DROBNE VESTI.

Vojvoda Putnik inspiciira armado. Belgrad, 24. marca. Vojvoda Putnik je preko Dumendže odpotoval v Bitolj nadzorovat armado.

Med četaši.

Belgrad, 24. marca. (Posebno poročilo »Slovenec«.) Iz Skoplja poročajo, da je bil četaš Opujić, ki je streljal na vojvodo Popovića in ranil Dimitrijevića, prijet in izročen vojnemu sodišču.

Orožje za Albanijo — zaplenjeno.

Belgrad, 24. marca. (Posebno poročilo »Slovenec«.) »Pravda« poroča iz Soluna, da so grške ladje pri Medovi zasačile neko tujo ladjo, ki je vozila orožje, namenjeno najbrže Albaniji. Zaplenili so 80.000 manliherk, 12 topov in mnogo municije.

Štajerske novice.

»Veleizdajalci« pred sodiščem. Odkar so začeli na jugu Slovani zmagovati, pride večkrat v gostilnah do razgovorov o teh krvavih bojih. Samo ob sebi je umevno, da izrazi marsikateri Slovenec svoje veselje nad zmagami slovanskih bratov v bolj izraziti obliki. Nemškutarji - štajercijanci pa prežijo na vsako tako besedo, kot gladen pes na kost. Celo vrsto Slovencev je ovadila že nemškutarska hudobija na sodišče. Mariborsko okrožno sodišče je imelo zadnji čas razpravljati proti dvema takima slučajema. V enem se je končala sodba neugodno za obtoženca, v drugem pa je bila obsodba oprostilna. Posestnik Fr. Bračič iz Gornje Radgone je bil od gornjeradgonske nemškutarije ovaden državnemu pravdnistvu, češ, da je v neki gostilni rabil besede, ki se prištevajo med »veleizdajalske«. Obsojen je bil na tri tedne zapora, čeravno je velika večina prič izjavila pod prisego, da obtoženec ni rabil teh besed. Verjeli so pa v cellem obsegu nemškutarju, ki si je v pijanosti vtepel v glavo, da mora Bračiča spraviti v ječo! — Na Veliko soboto 22. marca, pa je stal pred senatom mariborskega okrožnega sodišča vodja Slovencev v St. Lovrencu nad Mariborom, 27letni lesotrzec gosp. Kapor Brezočnik. Obtožen je bil, da je nekoč v družbi gostov v gostilni Koder pri St. Lovrencu nad Mariborom rabil besede: »Živela Srbija«, »Živio Bulgarija«, »Živio Belgrad«, »Živio srbski kralj«, »Avstriji štrik na vrat«, nadalje da je pobiral denarne prispevke za vojni sklad Srbije in Črnogore. Ovadbo je skovala šentlovenska nemškutarija. C. kr. poštar je s pomočjo drugih renegatov spisal ovadbo in iztuhtal, kar se je dalo obtežilnega, proti Brezočniku. Začelo se je preganjanje. G. Brezočnik, ki je mož-poštenjak od nog do glave in spoštovan tudi pri poštenih Nemcih, je bil izročen za dobo celih treh mesecev šikanam orožnikov, raznih Bicekov in drugih takih elementov. Ves trg St. Lovrenc in okolica se je zgražal nad početjem nemškutarije. Zastopnik g. Brezočnika, odvetnik g. dr. Leskovar je že v predpreiskavi dosegel velik uspeh, da je uspešno pri c. kr. deželni sodnji v Gradcu protestiral proti krivično sestavljeni obtožnici. In na dan glavne razprave se je pokazala skrajna nesramnost in hudobija nemškutarjev. Razun štajerci-

roke in noge, a kljub temu so bili vsi ranjenci bodri, ni bilo slišati niti enega stoka. Ne daleč od voza zagledamo par korakov od pota dva še ne pobrana lepa mladeniča, mrtveca, gledajoča proti nebu z osteklenimi očmi. Glave nas vseh so bile obrnjene na isto stran. Zaslisi se tiho pomilovanje. No, to je trajalo kratko, dokler našteješ do tri. Kajti zaslisal se je glas: »E, ti prijatelji pa mnogo zijajo...« To je bilo izgovorjeno s tako globokim naglasom samosvojega človeka; besede, čeprav so bile robate, a vendar modre, — modrost neustrašljivosti pred smrtjo. Vojaki so se nasmehili, tudi ranjenici z njimi, a vse je minilo. Odkorakali smo pevaše naprej, proti bojnemu polju.

Prijatelj je umolknil, po dolgem odmoru zopet nadaljuje:

»Slučajno pride trenutek, v katerem čuti človek globočino groze. Ne samo pred, ampak tudi med vojno, ko nima časa izpregovoriti niti besede o grozi.«

»Kako je to?«

On me pogleda začudeno in odgovori: »Ne morem ti dopovedati. Znano mi je samo to, da tudi največjega strahopetneža mine strah, ako začne pokati okoli njega; vsak si misli, to je naravno.«

Jaz sem nasmehnem nevoljno.

»Prosim te, povej mi še kakšen slučaj.«

»Da. Bilo je v poslednji bitki pri Čaltldzi, v kateri sem bil ranjen. Naš oddelek dobi nalogo, da prevzame neko važno tečko. Plazeč se po tleh, popolnoma blatni, z neumitimi obrazi se pomikamo proti sovražni postojanki. V kratkem času prične turško topničarstvo streljati; mi se na-

janskega kovača Lorbeka in c. kr. poštara ni nobena priča potrdila tega, kar je stalo v ovadbi. Jasno kot beli dan, se je dokazalo, da je vsa ovadba temeljila na lažeh nemškutarjev. Gospod Brezočnik ni rabil ne inkrimiranih besed, ni pobiral za vojne sklade balkanskih držav, ampak za Rdeči križ. Veliko število prič, tudi Nemci in Nemke med njimi, so potrdili nedolžnost g. Brezočnika. Videli smo v sodni dvorani, kako se je glavna obtožnica priča, nemškutarski kovač Lorbek, tresel po celim životu, ko je videl, da njegove izmišljotine in instrukcije poštara, Moggeta in Schatza ne držijo. Celo državni pravdnik je spoznal, da »veleizdaja« g. Brezočnika temelji samo na hudobiji onih ljudi, ki jim pravimo — nemškutarji. Zagovornik obtoženca, odvetnik dr. Leskovar je v svojem govoru krasno dokazal nedolžnost g. Brezočnika in jasno pobijal ovadbo in denunciacije nemškutarjev. Sodni dvor je po kratkem posvetovanju proglasil oprostilno razsodbo. Senat je obstal iz dr. Fraidla kot predsednika ter votantov: dr. Vouška, Torglerja in dr. Matischitza. Sodna dvorana je bila polna Slovencev iz Maribora in št. Lovrenca. Ko se je razglasila razsodba, se je slišal izmed navzočega občinstva klic: »Živio Brezočnik!« Gospodu Brezočniku so se na hodniku in pred sodiščem prirejale vesele ovacije.

Š obstrukcija in občni zbor c. kr. kmetijske družbe. Kakor izvemo, namerava podružnica štajerske kmetijske družbe Slovenska Bistrica povodom občnega zbora dne 26. in 27. marca staviti nek predlog, ki je naperjen proti deželnozborski obstrukciji in ima torej politično ozadje. Nemci hočejo torej celo na občnem zboru kmetijske družbe vpeljati politično debato. Predlog podružnice je bil baje že v razpravi osrednjega odbora in je grof Attems dovolil, da pride v razpravo.

Š Mariborsko mestno gledališče. Dosedanji ravnatelj dr. Schlissmann-Brandt je prevzel vodstvo mestnega gledališča v Opavi. Na njegovo mesto je Kasinoverein imenoval bivšega ravnatelja izza poprejšnjih let Adolfa Siega. Dolgovi so spravili kazinsko društvo skoro na kant. Mesto trpi pri gledališču na leto mnogo tisočakov.

Š Jugoslovanska Strokovna Zveza ima prihodnjo nedeljo dvojno zborovanje. Dne 30. marca se vrši shod J. S. Z. v Nazarij, na katerem govori dr. Veble in Vek. Zajc popoldne ob 3. uri pri Toniču. Dne 6. aprila pa se vrši shod J. S. Z. v Vitanju jutraj ob pol 9. uri v cerkveni hiši. Na shodu govori Vekoslav Zajc.

Š Polom nemške hranilnice in posojilnice v Laškem trgu. 400.000 kron primanjkljaja. Spodnještajersko nemštvo je zadel hud udarec: Hranilnica in posojilnica v Laškem trgu stoji pred konkurzom; primanjkljaj znaša — kolikor se je doslej doglalo — nad 400.000 kron, za katere jamčijo člani z vsem svojim premoženjem, ker je zavod zadruga z neomejeno zavzo. Polom je povzročil blagajnik Jožef Drolc, ki je vodil zavod od njegove ustanovitve (leta 1875.) in užival med Nemci neomejeno zaupanje. Po lastni pismeni izjavi je že od leta 1880. sestavljal krive bilance, da je tako prikril večji znesek, ki si ga je bil vzel iz blagajne in katerega kasneje ni mogel plačati. 19. in 20. t. m. se je vršila redna vsakoletna revizija potom revizorja dunajske zveze; revizor je našel nesoglasja v knjigah in začel natančneje primerjati. Drolc se je nato 20. t. m. odpeljal v Maribor in se ondi zastrupil z veronalom. Vest o njegovi smrti je prišla v Laško ravno tedaj, ko je revizor konstatiral primanjkljaj 400.000 kron. V trgu je zavladovala obupnost; mnogo družin je uničenih. Rezervni zaklad zadruga znaša 30.000 kron, posebni rezervni zaklad pa 12.000 K. Drolc je v pismu na odbor dal na razpolago vse svoje premoženje in nepremično premoženje; imel je posestvo v vinogradu in vilo na cesti proti Mariji-Gradec, v trgu je imel vinotoč, znan pod imenom »Akademija«, vrhutega se je bavil z vinotrstvom in zavarovalništvom. Vse njegovo premoženje pa se ceni komaj na deseti del primanjkljaja. Primanjkljaj je do take višine narastel na ta način, da je Drolc v bilanci leto za leto izpuščal hranilne vloge, da je izkazoval čisti dobiček, ki se je razdelil potem deloma na rezervne sklade, deloma pa kot nagrade in podpore različnim nemškim društvom, ostalo pa kot dividenda članom. Kako da se te manipulacije kljub revizijam toliko let niso odkrile, je še nepojasnjeno. Revizija sedaj še ni dovršena in se nadaljuje. — Nemški listi kličejo na pomoč vlado, nemška narodna društva in posameznike, živo slikajo na steno nevarnost, da bi vsled tega poloma laška občina in okrajno zastopstvo prišlo v slovenske roke.

Slovenska Bistrica. Naša okrajna hranilnica, za katero jamčijo slovenski kmetje celega okraja z vsem svojim premoženjem, je od čistega dobička darovala 500 K za nemško telovadnico, kjer obrača par zelenih »turnarjev« kozolce. Če bi se mi kme-

tje obrnili na okrajno hranilnico, naj nam podeli kako podporo za naše gospodarske potrebe, ki jih je v sedanjih hudih časih vse polno v celim okraju, bi dospodje Wiesenthaler in somišljeniki to prošnjo gotovo oddali ter bi rekli, da pri sedanjih gospodarski krizi podpor ne morejo podeliti. Za nemške »turnarje«, ki so največji nasprotniki vsega, kar je slovenskega, pa imajo ti gospodje vedno polne roke denarja. Slovenski kmetje, kako dolgo jim bomo še hlapčevali???

Š še en rodoljub. Maribor. G. Stibler, podstarosta celjskega Sokola, šefredakter »Narodnega lista«, igralec v »Narodnem domu«, odbornik »Narodne stranke« itd. se je zaročil s hčerko g. Havličeka, občinskega svetnika v Mariboru. Ime Havliček zveni slovansko, a mož je eden najbolj zagriženih nemških nacionalcev v Mariboru, voditelj in organizator »nemških« obrtnikov slovenskega pokolenja v Mariboru in na Sp. Štajerskem in ima veliko zaslugo za ojačanje »nemškega« obrtnega stanu na Sp. Štajerskem. G. Stibler naj pa sedaj pogleda nekaj števil »Slovenskega Naroda« in »Nar. lista« nazaj in pomisli, kaj bi v nasprotnem slučaju pisala ta dva lista.

Š Nezgoda v rudniku. Iz Trbovelj poročajo: Te dni se je utrgal sklad premoega v rovu, v katerem je delal rudar Jožef Pirc. Premog ga je zasul. Pirc je rešilno moštvo po napornem delu izkopal izpod premoega. Pirc so prepeljali v bolnišnico in je malo upanja, da bi okrevl.

Š Smrt v tujini. Iz Chisholma, Minn., poročajo: Velika plast se je udrila v rudniku in je zasula Lovrenca Krebs in Franka Mlinar. Prvega je posreči zasulo tako, da je bila glava prosta in je mogel dihati in klicati na pomoč. Zasuta sta bila ob deseti uri zvečer, po štirih urah so mogli izkupati Krebsa, in mu otepi življenje. Franka Mlinarja pa so izkopal še dne 21. februarja zvečer mrtvega in hudo zmekkanega. Oba ponesrečenca sta doma iz Luč.

Š Mater je hotel umoriti. Iz Vranskega poročajo: Ko je 16. t. m. šla posestnica Ana Prislana okolo desetih zvečer iz stanovanja svoje hčere v svojo spalnico, jo je ravno, ko je odprla vrata, napadel neki mož in jo potolkel s kolom na tla. Vsa v krvi je obležala na tleh. Na njeno klicanje je prihitela hči in tej je mati povedala, da je bil napadalec njen lastni sin Andrej. Andrej je hotel spraviti mater s sveta, da bi dobil posestvo, ki mu ga mati, dokler je živa, noče izročiti. Andreja Prislana, ki tajni dejanje, so izročili okrajnemu sodišču v Vranskem.

Š Duhovne vaje za organiziste bodo pri vs. Jožefu nad Celjem. Začno se v ponedeljek po Beli nedelji ob 6. uri zvečer in trajajo do petka jutraj. Vodil jih bo g. misijonar dr. Anton Zdešar. To bodo prve duhovne vaje za organiziste.

Iz Srbije.

Niški arhijerej umrl. 21. t. m. je v Nišu umrl tamošnji arhijerej Domentijan; pobral ga je tifus.

Ponesrečeni srbski aviatik. 20. t. m. je v bližini Buštija ponesrečil aviatik Mihajlo Petrovič; ko se je iz višine 1200 metrov spuščal na tla, je letalo izgubilo ravnotežje in tresčilo na tla. Petrovič, ki je s svojo letalno spretnostjo mnogo obečal, je bil takoj mrtev.

Zaplenjene bulgarske proklamacije. Srbske oblasti v Skoplju in Velešu so zaplenile veliko bulgarskih proklamacij, v katerih se ljudstvo poziva k upor proti Srbom in k terorističnim akcijam v prilog Bulgarske. — Iz Soluna se pa poroča, da znani Sandanski pripravlja upor proti Grkom.

Državne ceste v Srbiji se temeljito popravljajo; mnogo cest je že popolnoma dovršenih.

Nov belgrajski dnevnik. 24. t. m. je v Belgradu začelo izhajati glasilo samostalne radikalne stranke »Odjek«; urednik je Lj. M. Davidović.

Novočenje v Srbiji. Nabori so bili oklicani na dan 25. t. m. Novinci se odpravijo k svojim poveljstvom na bojišče. Drugi del III. poziva je dobil dvajsetdnevni dopust.

Cesta v Primorje. Po odredbi generala Jankovića se je zgradila cesta, ki vodi iz Prizrena skozi Ljumo preko Vezirovega mosta na Lješ in Drač. Cesta je že popolnoma dovršena in je to prva vojna cesta skozi te kraje. Po njej se bo vršilo oskrbovanje vojske v Primorju in poštini promet. Ves ta kraj je popolnoma miren in za promet docela varen, medtem ko je bilo preje potovanje tod najnevarnejše na vsem Balkanu. Cesta se je zgradila v dveh mesecih.

Strašni viharji v Ameriki.

Več cerkv in hiš podrtih. — Veliko ljudi mrtvih.

V ameriškanih državah Omaha, Nebraska in Indiana je divjal strašen vihar, ki je napravil ogromno škodo. Veliko ljudi

je izgubilo življenje. Mesto Omaha je bilo popolnoma od ostalega sveta odrezano. Vihar je pričel ponoči od sobote na nedeljo divjati in je bil tako močan, da je več hiš podrli. Ljudje so bežali na cesto, kjer jih je padajoča opeka veliko pobila. Podrlo se je telefonsko poslopje; 20 telefonistinj je bilo ubitih. V Omaha cenijo škodo na pet milijonov kron. Najmanj 200 ljudi je v Omaha bilo ubitih. V Amahasu so porušena poslopja štiridesetih cest. V središču mesta je vihar odnesel 150 hiš, 250 jih je pa deloma porušil, med njimi tudi kinogledališče, kjer je bilo 30 oseb ubitih. Vihar je uničil tudi 15 cerkv in 8 šol. Na več krajih je izbruhnil požar. Ker so ulice polne razvalin, so zelo težko gasili; a ker je pričelo deževati, požar večje škode ni napravil. Dne 23. t. m. je divjal vihar po dolini Missouri, ki je napravil v Illinoisu, Missouriju, Kansasu in Montani ogromno škodo. Okolu polnoči je divjal vihar v Chicagu, kjer je izbruhnilo več požarov in je bilo 100 oseb ranjenih. Zveze so še večinoma prekinjene.

Dnevne novice.

— Katoliški shod v Ljubljani in Poljaki. V sredo, dne 9. aprila bo imelo društvo »Zgromadzenie Towarzystwa przyjaioł Slowian poludniowych« v Krakovu zborovanje, na katerem je tudi točka o udeležbi na katoliškem shodu v Ljubljani.

— Imenovanje častnih občanov. Občinski odbor v št. Vidu nad Ljubljano je izvolil soglasno za častna občana gg. župnika V. Zabreta in kaplana A. Tomeljna v priznanje njunih zaslug pri stavbah cerkve, pokopališča, šole, župnišča itd.

— Ostanimo lepo doma. V zadevi djakovske afere je naša vlada pokazala precej odločnosti. Če bi bila prva poročila resnična, bi bila največja energija na mestu. Izjava katoliškega nadškofa v Baru pa kaže, da so se dunajski listi zopet precej zlagali. Pa tudi, če bi bilo kaj res, je treba ob obsodbi vsakega nasilstva nad katoličani v Djakovici eno odločno poudariti: Naša vlada naj nikar ne misli, da uživa zato pri katoliških Jugoslovanih kaj zaupanja. Naša vlada naj v monarhiji dá pravice svojim lastnim Jugoslovonom in zatre v lastnih mejah brutalnost izvestnega maršarstva in izvestnega nemškega nacionalstva. To je njena prva dolžnost slejkoprej. Dokler te dolžnosti ne izpolni, ne bo dobila niti mrvice zaupanja od hrvatsko-slovenskega naroda. Med odobravanjem enega samega vladnega dejanja in pa zaupanjem do vlade je silno velika razlika. To naj naša vlada vzame na znanje!

— Kako se v Avstriji podpirajo katoliški misijoni. »Verein von der Unbefleckten Empfängnis Mariens« na Dunaju — v pomoč katoličanom na Vzhodu — poroča v svojem lanskem letnem poročilu med drugim tudi to: Letnih dohodkov je imelo društvo iz cele Avstrije 22.455 K. Med darovalci sta se posebno odlikovali praška škofija s 1410 kronami in brnska s 1130 K. — Za kat. misijone na Bulgarskem je društvo v celnem letu prispevalo 1000 K, za one na Srbskem celih 600 K. — Omenja se na strani 9. še posebej, da je bilo na Srbskem med 287 otroci, ki so bili deležni te velikanske podpore, ogrskih državljanov 136, Srbov le 16, reci šest-najst! Učitelj teh otrok v Belgradu je seveda diplomiran Oger Janoš Hédéri, učiteljica Ogrka Katra Szabó. — Jasnó je, da na ta način morajo izginiti vsi predsodki zoper katoliško cerkev in da pri takih razmerah katoliška vera na Srbskem čudovito napreduje!

— Spreobrnjene v liberalni stranki. Za velikonočno številko je priobčil »Narod« pogovor svojega urednika z usmiljenkami, ki so se vrnile z balkanske bojišča. Kolika ponižnost! V isti številki pa zmerja »Narod« v nekem dopisu iz Trsta nune kot »pobojnjakinje«. Spominjamo pa isto slavno uredništvo, da so bile te usmiljenke že opsovane kot »babnice« in še posebej ob času volitev v Ljubljani opljuvane z liberalnimi pljunki. In zdaj »Narod« pošilja svoje urednike do usmiljenk. Čudne stvari se gode v liberalni stranki. Vodja stranke dr. Tavčar je šel v Rim, »Narodov« urednik pa k usmiljenkam!

— Še več rekrutov? Iz Budimpešte poročajo: Vojni minister baje razpravlja z obema vladama, da bi se zvišal rekrutni kontingent tako, da bi šla armada v miru 400.000 mož.

— O dr. Rostoharju je priobčila »Soc.« daljši članek, v katerem mu očita denunciantstvo in v ostrih besedah zavrača njegova izvajanja v »Unionu«. Slični članek prinaša tudi tržaška »Edinost«. Kaj bodo rekli na to tisti gospodje na ljubljanskem magistratu, ki so zaljubljeni v dr. Rostoharjevo znanost?

— Umrl je 24. t. m. v Zalini pri svojem sinu župniku č. g. Lud. Schifferju g. Ivan Schiffer, 83 let star. Bil je eden zadnjih Radeckijevih veteranov. Mož je bil kremenit značaj, oče župnika v Zalini,

mestnega učitelja v Ljubljani in dijaka Vilibalda. Blag mu spomin!

— Imenovanje. G finančni komisar, dr. Cvetko Gregorič je bil imenovan ministerialnim koncipistom v finančnem ministrstvu.

— Ogenj v Studenem pri Postojni. Veliki petek ponoči je zgorelo posestniku Iv. Milavec št. 15 vse gospodarsko poslopje; tudi sena do 300 centov. Škode je čez 4000 kron. Zavarovan je bil le za malo svoto. Kako je nastal ogenj, se ne ve. Ker je začelo goreti v skednju, se sumi, da je moral kdo nalašč zažgati.

— Napredek Amerikanskega »Slovenca«. »Amerikanski Slovenec«, ki vrlo zastopa katoliška načela med ameriškimi rojaki, prične izhajati dvakrat na teden.

— Žalostna usoda slovenskega naseljence v Ameriki. Iz Dulutha v Ameriki poročajo: V neki celici naše duluthske okrajne ječe zaključila se je jutraj nad vse pomilovanja vredna žalostna človeškega življenja, katera je zahtevala za svojo žrtev 30letnega rojaka Ivana Čopa, rodom iz vasi Lazec pri Dragi, okraj Kočevje na Dolenjskem, s tem, da se je obesil iz obupa. Pokojni Čop je zapustil šele pred štirimi meseci v starem kraju ženo in dva otroka; prvega tri leta starega, mlajšega pa nekaj nad leto dni. Poln upanja in sladkih nad z namenom izboljšati si v Ameriki svoj položaj, naselil se je pokojnik v Chisholmu in delal ondi nekaj časa v rudniku. Pred dvema mesecema mu je naznanila njegova žena, da je umrl po kratkem bolehanju njegov starejši sinček. Skrbnega in dobrega očeta je ta vest neizmerno užalostila. Oslabel mu je um vsled žalovanja nad izgubo svojega ljubljence. Policijska oblast na Chisholmu je prevzela pomilovanja vrednega Čopa v svoje »varstvo«. Nesrečnega Čopa so spravili v ječo med hudodelce, namesto v okrajno bolnišnico, kjer naj bi preiskali zdravniki njegovo duševno stanje. Čop se je v ječi v obupu obesil na svoje naramenice.

— Na krivih potih. 40letna Helena Krvina iz Polhovega Gradca, radi tatvine že 13krat kaznovana, zadnjič celo s šestletno ječo, je pod policijskim nadzorstvom. Iz sodniških zapisov je prišla meseca avgusta 1912. Od tega časa naprej se je izdajala za kuharico. Povsod, kjer je služila, je po njenem odhodu kaj zmanjkalo. Posebno rada je imel zlatino. Služila je najprej dva dni pri prof. Grmu v Novem mestu. Te dni je odnesla svilen jopič. Potem v Višnji gori pri okrajnem sodniku Peitlerju. Tu je odnesla nekaj denarja in kravatno iglo. Ker se je tudi dobro spoznala v zaporih, je hodila, ker Peitler stane v sodniji, tudi h kaznjencem in jim nosila razne stvari. Ko ji je neki kaznjenec Nace dal 20 kronski bankovec, da mu prinese rakie, je bankovec po Višnjogorskih gostilnah zapila. Tako je prišla tudi v gostilno Potokar v Višnji gori, kjer je izmaknila srebrno damsko uro z verižico. Sodnik Peitler jo je odslovil. Kod se je od tega časa, t. j. od meseca marca potepala, ni znano. V noči od 16. na 17. marca pa se je pojavila z nekim Nackom v gostilni Kosčaka v Novem mestu. Tu sta se izdala za novoporočeni par in sta prenočila. To noč je zmanjkalo gospodinjki ženska obleka, natakariči dve skatuli »Sport«-cigaret in nekemu gospodničarju, ki se je tudi tam mudil, 10 mesenih klobas. Par je pa vzel noč. Drugo jutro je Kervina obleko prodala v Rozmnovi gostilni, kmetici Siska za tri krone, klobasice zaužila, cigarete pa razdajala med železniške delavce. V noči od 20. na 21. marca je pa Krvina prenočila pri krojaču Brudar v družbi z žel. delavcem Milkovičem. Milkovič je opazil, da so mu zmanjkali iz predala trije zlati prstani. Iskal je to dobro ženico po Novem mestu in jo našel med delavci na trgu. Ko ga je zapazila, se je odstranila v frančiškansko cerkev. Tam je pri zakristiji usla na prosto in prstane prodala pri urarju Blažonu za 5 K, češ, da nimata z možem v praznikih kaj jesti. Krvino so potem veliko soboto med procesijo v Novem mestu izsledili in jo spravili na varno. Splošno se govori, da je ta izurjena tatnica prodajala večkrat po gostilnah sumljive reči. Sedaj bo zopet za nekaj let mir pred njo.

— Osebna vest s pošte. C. kr. poštni urad Videm pri Dobropoljah je dobil poštni adjunkt Fr. Selan, doslej službujoč pri c. kr. poštne in brzojavnem uradu Ljubljana 1.

— Tudi po Vipavskem bodo vozili avtomobili. Trgovinsko ministrtvo je izdalo tozadevnemu konsorciju, kateremu stoji na čelu gosp. veleposestnik Leopold Bolko v Gorici, dovoljenje, da uvede najdalje tekom petih mesecev avtomobilsko vožnjo iz Gorice do Postojne za osebnih in blagovni promet. C. kr. poštno ravnateljstvo v Trstu je oddalo tudi prevajanje poštinih pošiljatev temu konsorciju. Za avtomobilsko vožnjo so se potegnili zlasti politični in posebno pa vojaški krogi. — Avtomobila bodeta dva. Eden bo vozil gori, drugi doli, dnevno dvakrat, kar bo vsekako dobrodošlo vipavskemu ljudstvu. Priprave za to se že delajo.

— **Jolietški Slovenci.** Iz Amerike poročajo: V mestu Jolietu kandidira za policijskega sodnika Slovenec Josip Stukel, za aldermana Slovenec Jurij Stonich, za mestnega blagajnika pa Slovenec Josip Zalar. — Milčinskoga veseloigro »Brat Sokol« igrajo prihodnjo nedeljo v Jolietu.

— **Smrt v tujini.** V Johnstownu Pa., v Ameriki je umrl Slovenec Franče Kosmatin, star 21 let. — V Chisholmu je umrl Slovenec Anton Košir, doma iz Št. Vida na Dolenjskem, star 20 let. — V Brooklynu je umrla Kristina Mohor.

— **Tatovi.** Po Notranjskem hodijo tatovi. Naš list je o tem že poročal. Na Veliki petek so ulomili v Knežaku pri Čučku in mu odnesli okoli 700 K. Pred par dnevi so poskušali svojo srečo v Zagorju na Krasu. Ulomili so pri županu, udrli skozi okno kot v Knežaku, a odnesli niso ničesar. Najbrže so se ustrašili. Tatovi so gotovo tisti, ki so pred par meseci v Knežaku odnesli Urbančiču veliko slanino in klobas. Z domačimi razmerami so gotovo znani. Doslej jih ni bilo mogoče dobiti.

— **Novice iz Clevelanda.** Iz Amerike poročajo: V Clevelandu so umrli: Helena Pograjc, stara 28 let; Feliks Kramaršič, doma iz Žužemberka; France Linšek, 24 let star, doma iz izanske okolice. — Nova postava za krčmarje stopi končno v veljavo 24. novembra. Postava pravi, da se bodo morale zapirati krčme točno ob 12. uri ponoči in da ob nedeljah gostilne pod nobenim pogojem ne bodo odprte. — Zvezni uradniki so aretirali v soboto več oseb, ki so se pečale z izdelovanjem ponarejenega denarja. Vsa stvar je prišla na dan, ker je neki Avgust Gril, najbrž Slovenec, bil prijet in izdal zveznim oblastem skrivnost, da so v Clevelandu ponarejalci denarja. Gril je peljal uradnike v salon Nikola Benjamina, kjer so uradniki dobili več strojev za izdelovanje denarja. — V Clevelandu so Slovenci ustanovili združeno prodajalno »Slovensko Delavsko Združeno Zvezo«. V prodajalni dela že šest pomočnikov - Slovencev. — Mr. John Grdina je dobil v petek od Srbskega Sokola za njegove zasluge za društvo krasen, solidno zlat prstan.

— **Občinske volitve v Varaždinu.** Minuli teden so se v Varaždinu izvršile občinske volitve; izvoljeni so: v I. razredu, kjer odločuje višje uradništvo in bogataši, so poleg dveh pravašev izvoljeni samo taki, ki drže z vsako vlado; v II. razredu, kjer voli ostalo uradništvo in srednji stanovci: 2 vladinovca, 3 pravaši in 5 koalirancev; v III. razredu sami koaliranci, ki so dobili po 203 do 248 glasov; nasprotni kandidatje so ostali v manjšini s 74 do 118 glasovi.

— **Štiridesetletnica zagrebškega »Merkurja«.** Zagrebško trgovsko društvo »Merkur« obhaja letos 40letnico svojega obstanka. Ako dobi od vlade zaproseno začasno posojilo, bo se letos začelo graditi svoj društveni dom in bo ob tej priliki pridilo tudi večjo slavnost v spomin svoje 40letnice. Na sporedu je tudi sv. maša.

— **Nov kandidat za banstvo.** Poleg različnih drugih »kandidatov« za bansko čast na Hrvaškem se zadnje dni kolportira tudi ime grofa Ivana Draskovitcha, zapisnikarja ogrskega parlamenta in neoverovljenega virilnega člana hrvaškega sabora.

— **Umrli je izredni profesor na češki univerzi v Pragi dr. Jožef Trakal,** star 53 let.

— **Siamska dvojčka slovenskih staršev.** Siamska dvojčka je povila v Puebli v Ameriki ga. Angela Grebenc. Telesa sta zraščena pri želodcu, kateri je odgovarjal za oba. Drugače je vsako truplo popolnoma in ima vse potrebne organe. Vsako truplo tehtja približno sedem funtov. Dvojčka sta umrla na porodu ter bila pokopana v Roselawn pokopališču. Oče znamenitih dvojčkov je g. Jožef Grebenc, doma iz Struge; mati je Angela, roj. Znidaršič iz Dobregopolja.

— **Na naslov c. kr. okr. sodišča v Litiji.** Pod opravilno številko A. 49-13 se je dne 14. februarja 1913 ob 9. uri dopoldne v sobi št. 24 c. kr. sodišča v Litiji vršila neka zapuščinska razprava. Podpisane sem dotični stranki napravil pobotnico o stroških za pogreb I. razreda, zvonjenje pri več cerkvah, svete maše zadušnice itd. Stranka lahko s prisego potrdi in s pričami dokaze, da omenjene pobotnice pred večerom 13. februarja ni prejela, je sploh nikomur ni pokazala ter jo drugi dan pri aktu na sodišču pustila, kjer je pobotnica ostala. Dne 11. marca t. l. pa prinese socialno demokratski list »Zarja« št. 530 dobesedno reproducirano omenjeno pobotnico z mojim podpisom. Iz razlogov najnavadnejše taktičnosti do dotične stranke in njenih sorodnikov ne bom navajal tiste pobotnice. Prilpnim le, da sem o tem govoril z uglednim možem na Vačah, ki je dejal, da one postavke v pobotnici v očigled vseh okoliščin niso visoke, ampak primeroma nizke. Postavke sem zapisal sumarično in nisem popisoval

podrobnosti. Sicer pa stranki ni neznan štolni red in pristojbina za razno naročeno slovesnost ter je bila z računom popolnoma zadovoljna, kar po potrebi rada potrdi. Sploh se pa ne bom opravičeval, ker »Zarja« ni moja instanca. »Zarja« pristavlja doslovno: »Življenje je dandanašnje drago, ampak umiranje v krščanski cerkvi se dražje. Advokatje, apotekarji, mesarji in hišni posestniki si utegnejo domisliti, da delajo umazano konkurenco obrtnikom v talarju, zakaj kakor borovnice so poceni petrolej in pravde, tobak in stanovanja v primeri s svetimi mašami, blagoslovljenimi grobovi in cerkvenim zvonjenjem. Slovo od tega sveta napravlja črna gospoda težko in nebesa so marsikateremu zagrenjena. — Ker se pisec ne spušta v osebnosti, zato v interesu javnosti vprašam c. kr. sodišče v Litiji: Ali mu je znano, da je dotična pobotnica prišla iz uradne sobe v socialno demokratski list »Zarja«? Kako se je to zgodilo? Ali je uredništvo »Zarje« kaj interesirano pri onem aktu in razpravi? Ali c. kr. sodišče načelno odobrava in stoji na stališču, da bi smela omenjena pobotnica ali kaka druga tej podobna listina priti iz sodišča v javnost? Naj blagovoli c. kr. okr. sodišče v Litiji tozadevno stališče pojasniti. — **Fran Majdič,** beneficijant na Vačah.

— **Avtomobil za progo Žiri—Škofja Loka,** so peljali včeraj na določeno mesto.

Toplo priporočamo našim gospodinjam Kolinsko kavino primes v korist obmejnim Slovincem iz edine jugoslovanske tovarne kavinah primesi v Ljubljani. Ta kavini pridelek se odlikuje po nedosežni kakovosti in po tem, da je pristno domače blago. Pazite pri nakupovanju na napis »v korist obmejnim Slovincem« in na pečat »Slovenske Straže«, ki mora biti na vsaki škatlici.

BOJI LAHOV Z DOMAČINI V TRIPO-LISU.

»Agenzia Stefani« poroča, da ker so vstali, ki stojijo pri Gardianu, ropali, je sklenil general Ragni, da jih vrže iz njih močnih postojank med dolinama Arbad in Sert. Glavna kolona generala Lequia je zato 22. t. m. ob 6. uri zjutraj odrinila iz Tebaduta in korakala proti Assabi in po gričih, ki leže zahodno od Arbada. Druga kolona pod poveljstvom polkovnika Fabbrija je prodirala iz Birkuce proti Montrusu in proti Rabi. Ko je kolona Lequia okoli 11 ure po daljšem boju zasedla višine pri Assabi, je pričela prodirati proti sovražnikovemu taborišču in ga po ponovnih napadih z bajoneti osvojila. Lah so zaplenili veliko živeža in streljiva, taborišče so pa zažgali. Sovražnik je bežal proti Mizgi in proti Yeffrenu. Medtem ko se je bila na gričih pri Assabi bitka, je bila Fabbrijeva kolona pri Montrusu hud boj, ki je trajal nad pet ur, nakar je zasedla postojanko, ki leži 1 km od Montrusa. Lah so izgubili 24 mrtvih in 133 ranjencev.

SPLOŠNA STAVKA V BELGIJI.

Strankarski shod belgijske socialne demokracije se je z ogromno večino izjavil za splošno stavko, dasi je proti njej svaril znani delavski voditelj Vandervelde. Splošna stavka se prične 14. aprila.

Ljubljanske novice.

lj Slov. kat. akad. starčinstvo vabi člane, prijatelje in somišljenike na predavanje prof. I. Mazovca: **Na hercegovski meji med Hrvati, Srbi in Turki**, ki se vrši v četrtek, 28. marca t. l., ob 8. uri zvečer v vrtnem salonu hotela »Union« v Ljubljani.

lj **Leonova družba v Ljubljani** vabi svoje člane na zgoraj naznanjeno predavanje starešinstva v četrtek, 28. marca t. l. ob 8. zvečer v »Unionu«.

— **Podružnica Slovenske dijaške zveze za Ljubljano in okolico** ima v četrtek, dne 27. t. m. svoj redni sestanek v Ljudskem domu ob 5. uri popoldne.

lj **Pevska vaja za Slomšek-Einspielerjevo slavnost** se vrši danes ob pol 8. uri zvečer v veliki dvorani »Ljudskega Doma«.

lj **Bulgarski kurz.** Danes ne bo pouka. Prihodnja ura bo v sredo, dne 2. aprila.

lj **Šentpetersko prosvetno društvo v Ljubljani** nima ta četrtek predavanja, pač pa prvi četrtek v aprilu. Predaval bo drž. in dež. poslanec g. dr. Janez Krek.

lj **Državna policija.** Z Dunaja je odšlo naročilo, da se ima takoj vse pripraviti za državno policijo in da mora državna policija v Ljubljani pričeti s poslovanjem dne 1. aprila.

lj **Vsesokolski zlet.** Poslanec dr. Rybar izjavlja, da je vest »Samostatnosti«, da je vlada vsesokolski zlet v Ljubljani zopet dovolila, neistinita.

lj **Na Belo nedeljo v Ljudski dom!** Tam priredi Šentpeterska dekliska Marijina družba predstavo s sledečim sporedom: 1. Najlepši kinč. Dvogovor. 2. »Različna pota.« Življenjska slika v

treh dejanjih. 3. »Fabiola in Neža«. Igra s petjem v štirih dejanjih. Začetek točno ob 4. uri popoldne. — Vstopnice se dobijo v nedeljo dop. od 10. do 12. ure v šentpeterskem društvenem prostoru, popoldne pred predstavo pri blagajni.

lj **Katoliško mladeniško društvo** vljudno vabi k zabavnemu večeru, ki ga priredi v nedeljo dne 30. marca 1913 ob pol 7. uri zvečer v Rokodelskem domu. Komenskega ulica št. 12. Spored: 1. H. Družović: »Na morje«, mešani zbor. 2. M. Bajuk: »Lovska«, moški zbor. 3. A. Hajdrih: »Mladini«, moški zbor. 4. Tamburanje društvenega tamburaškega zbora. 5. Govor. 6. »Novi sinjegrajski župan.« Burka s petjem v dveh dejanjih. Priredil Ivan Štrukelj. — Vstopnina: Sedeži 1 vrste 1 K, II. vrste 80 vin., III. vrste 60 vin., IV. vrste 40 vin. Stojišča 30. — K obilni udeležbi vljudno vabi odbor.

lj **Avtomobilna zveza Celje—Ljubljana.** Na sestanku, ki se je vršil 25. t. m. v Lukovici, je bilo sklenjeno uvesti stalno dnevno avtomobilno zvezo z Ljubljano, Domžalami, Kamnikom in Celjem.

— **Dvorna vest.** Nj. c. in kr. Visokost nadvojvoda Evgen je 25. t. m. s svojim pobočnikom baronom Skrbenskim in spremstvom dospel v Ljubljano.

lj **Zaročil** se je g. dr. Josip Ješe z gospico Marico Bergant - Kmetovo.

lj **Iz državno-policijske službe.** Za slugo na c. kr. policijskem ravateljstvu v Ljubljani je imenovan Ivan Modic, stražmojster c. in kr. trenske divizije št. 3 v Gradcu.

lj **Iz politične službe.** Baron Emil pl. Komers, deželnovladni koncipist, prideljen c. kr. okrajnemu glavarstvu v Ljubljani, je poklican k domobranskemu ministrstvu.

lj **»Urania« v Ljubljani.** Avstrijska Urania priredi v Ljubljani in Kočevju več predavanj.

lj **Borštnikovo gostovanje.** Na Marijin praznik je igral kot gost gospod Ignacij Borštnik v Cankarjevem »Kralj na Bejajnovi«. O Cankarjevih vrlinah in hibah govoriti, se mi zdi odveč. Poznamo ga vsi skoro do dobra. Literat je in ne eden najslabših svetovne literature. In tako so tudi vsa njegova dela literarna in umetnost se ne da tajiti v njih. A sredstva, ki jih uporablja, so včasih čudna (hipnoza, somnambulizem) in ljudje, ki jih riše, so sanje (Kobar, Nina). Ima čisto svojo posebno noto in je kot tak samorasel in samosvoj. Nietzschevski nadčlovek, ali če hočete človek in pol, je njegov Kantor, ki je uslužil cerkev, sodnijo in ljudstvo — zase, v dosego kraljestva na Betajnovi. In to figuro si je izbral Borštnik za svoje gostovanje, ki je bilo obenem proslava njegovega 30 letnega odrskega delovanja. Borštnikova umetniška signatura so težki, psihološki karakterji. Čim bolj je značaj kompliciran ali enostaven, tem rajše ga igra. A eno mora biti — papirnatih figur ne mara, zahteva meso in kri. To je pokazal tudi v Zagrebu, ko je igral za svojo tridesetletnico ob Hebbelovi stoletnici njegovo Marijo Magdaleno. In take vloge Borštnik ne igra, ampak jih doživi. Sredstva, s katerimi dosega svoj cilj, so priprosta, a docela naravna. Saj je baš on oče jugoslovanske realistične in naturalistične igralške šole. Kako je včeraj prežal, se bal, zmagoval, obupoval, gazil v kri, se bil z otrokom, tiraniziral, se hlinil, znal ovijati ljudi krog svojih misli, to e bilo treba videti. Noben Slovenec ne zmore več kaj takega. V tem nima vrstnika, je edin in sam s svojo umetnostjo. Koliko in kaj zmore, je pokazal posebno v tem, da je, ne da bi silil v ospredje, stal visoko nad vsem ensemblom. Ta višina pa ni bil virtuozizem, ampak umerjena moč umetnosti. Venci, ki jih je dobil, naj so priznanje malega naroda, ki ga ve ceniti. Nagovor intendantu Zupaniča po I. dejanju na odprtem odru pa mal in skromen dar, ki je prišil iz srca. Pohvalim naj še Skrbniška in Kreisovo, o nekaterih drugih sodim, da bi jim obilne skušne in vestno memoriranje ne škodile. Gledališče je bilo razprodano, aplavza veliko, še več pa želj, kako lepo bi bilo, ako bi Borštnik ostal za vedno v Ljubljani.

lj **Umrli so v Ljubljani:** Marija Evfemija Kržišnik, uršulinska učiteljica, 34 let. — Franciska Furlan, žena ključavničarskega mojstra, 53 let. — Ivana Bukovnik, delavka v tobačni tovarni, 43 let. — Alojzij Janež, mestni ubožec, 72 let. — Marija Cirk, delavka v tobačni tovarni, 34 let. — Antonija Saluperssek, sedlarjeva vdova, 62 let. — Josipina Ulčar, hči trgovskega sluga, 20 dni. — Leopold Birk, zasebni uradnik, 56 let. — Fridrik Fernandez, zasebnik, 82 let. — Barbara Czerny, zasebnica, 85 let. — Hugon Franc Forstner, sin železniškega uslužbenca, poltretje leto. — Mihael Pintar, gostač, 68 let. — Marija Krušnik, delavka v tobačni tovarni, 42 let. — Valentin Mušič, lajnar, 46 let. — Ivan Dolinar, delavec, 54 let. — Matevž Ši-

menc, pekovski pomočnik, 72 let. — Emil Kogoj, sin čevlarskega mojstra, 2 leti.

lj **Umrli je včeraj zjutraj ob 8. uri,** po dolgotrajni, zelo mučni boleznii gđč. Emilija Lapajne, dolgoletna marljiva odpraviteljica našega lista. Pogreb se vrši jutri dne 27. marca ob pol 3. uri iz hiše žalosti Pred škofijo 14. Sveti naj jej večna luč!

lj **Pozor zdravniki!** Po Ljubljani hodi neki človek, po govoru Nemec iz Nemčije, in se zdravnikom predstavlja za bivšega zdravniškega asistenta. Umevno je »pump« konec govora. Mož je zdrav in bi lahko delal, če bi hotel. Obleden je kakor boljši delavec. Zdravniki se opozarjajo, da se mu ne vsedejo na limanice!

lj **Iz gledališke pisarne.** Jutri, v četrtek (nepar) in v soboto (par) gostuje v naslovni vlogi opere »Tosca« gospa Lili Nordgartova z Dunaja. Da se razvidi, v kateri smeri se giblje zadnje čase dramatični repertoar te odlične pevke, navedemo nekaj vlog, v katerih je v lanskii letošnji sezoni gostovala v »Ljudski operi« na Dunaju, na dvornem gledališču v Braunschweigu in na gledališčih v Lübecku, Kielu in Hannoveru: »Pesen z gora«, »Ples v maskah«, »Čarobna piščalka«, Senta v »Večnem mornarju«, Venus v »Tannhäuserju«, Ortruda v »Lohengrinu«, grčica v »Figarovi svatbi«, v »Nibelungih« Walküra, v »Siegfriedu« in v »Götterdämmerung« Brunhildo. Vlogo Toske poje v slovenskem jeziku, ki ji je znan izza mlada, ker je hodila v Ljubljani v slovensko ljudsko šolo.

lj **Nesrečna smrt.** Včeraj zjutraj so našli na llovici v takozvanem Koruznikovem grabnu mrtvega bivšega anončnega pisarja Leopolda Birka, rojenega leta 1856. v Ljubljani ter pristojnega v Dob pri Kamniku. Na lice mesta došla policijska komisija je dala njegovo truplo prepeljati v mrtvašnico k sv. Kristofu. Kakor se je dogladno, je mož po nesreči zašel v jarek in utonil.

lj **Radovedno občinstvo.** Včeraj popoldne je prišel na južni kolodvor, kakor običajno, odgonski voz ter zapeljal na dvorišče. V tem se je pa že raztrosila vest, da prideta Polajnkoi in njegova žena, in hitro je bila skupaj množica 300 glav ter videla namesto zaželenega Polajnkota — par odgoncev.

lj **Kolo ukradeni** je bilo sinoči iz veže na Dolenjski cesti št. 5 delavcu Jožefu Kaduncu. Kolo je tvrdke »Puch«, črno pleskano in ima navzgor zakrivljeno bilanco. O storilecu še nimajo sledu.

POMNOŽITEV ŠTEVILA VOJAŠKIH NOVINCEV.

Iz Budimpešte se poroča, da se naš vojni minister pogaja z obema vladama o zopetni pomnožitve, števila rekrutov, da naj se mirno stanje pomnoži na 400.000 mož.

RAZLAŠČEVANJE POLJAKOV NA PRUSKEM.

Pruska država je vzela v posest več poljskih posestev, ne da bi se bila preje pogodila za ceno in jo izplačala. Prizadeti posestniki so ponujene jim cene odbili kot nezadostne in se hočejo sedaj obrniti na sodišča. Glasilo centra »Germania« piše, da je to naravnost konfiskacija premoženja. »Kreuz-Zeitung« je prepričana, da bodo sodišča posestnike branila pred samovoljno določitvijo cene od strani države. »Berliner Tageblatt« je mnenja, da bo sodišče, naj že razsodi tako ali tako, razlaščevalno politiko privedlo ad absurdum; ako se bo izreklo za fiksno takso, bo le potrdilo, da gre res za konfiskacijo premoženja, ako pa dosedanjemu posestniku prizna višjo odškodnino, potem bo država primorana, da razlaščena posestva plačuje preko njihove vrednosti. Oboje bi bilo neprijetno in bi le kazalo, kako prav so imeli tisti politiki, ki so od početka svarili pred tem potom, ki nujno vodi v zagato. Poljaki se krepko drže in branijo in haktistični listi sami priznavajo, da nemško naseljevanje ni doseglo svojega vspeha in Poljakov ni oslabilo. Nasprotno: Poljaki ravno sedaj krepko prodirajo dalje in si snujejo vedno nova bojna društva; leta 1911 in 1912 se je ustanovilo 11 novih poljskih parcelacijskih bank in društev, ko so jih že preje imeli 24.

Razne stvari.

Strašen vihar v Bosni. Ob velikonočnih praznikih je divjal v Bosni in Hercegovini strašen vihar, ki je napravil v Ilidžu in v gozdeh strašno škodo. V več vaseh pri Sarajevu je tudi gorelo; 20 poslopij je požar uničil. Vas Sokolac je popolnoma zgorela; 100 rodbin je brez strehe.

Milijonarja umoril sin. Pri Bjelostoku, Rusija, so našli mrtvega milijonarja Godlewkega. Milijonar je bil ves razrezan. Zaprl so milijonarjevega sina, ki je priznal, da je očeta umoril.

Nesreča na morju. Ob viharju v nedeljo je zadel angleški parnik »Marv Park«

z angleško linijsko ladjo »Herkules«. Par-
nik »Mary Park« je zelo poškodovan, tudi
vojna ladja »Herkules« je poškodovana.

Železniška nesreča na Tirolskem. Med
postajama Vintl in Mühlbach se je odtrgala
skala, ki je padla na tir južne železnice. Iz
tira je zato skočila lokomotiva in devet
voz tovrnega vlaka št. 51.

Strašna nesreča v zraku. Ob zračnih
poletih v St. Gallenu sta padla in se ne-
varno poškodovala aviatik Zuest in njegov
potnik, neki trgovec.

Upanje za jetične. Dr. Friedman, ki
pravi, da je iznašel zdravilo proti jetiki, je
v New-Yorku vbrizgnil svoj serum že 100
bolnikom. Doslej ima Friedman v rokah že
5000 prošenj za zdravljenje. Vodstvo ho-
tela, v katerem stanuje, pa mu je sedaj od-
povedalo stanovanje, ker so prihajali ne-
prestano samo jetični k zdravniku in so
se lastniki hotela zbal, da se tudi gostje
naležejo jetike. Kak bo uspeh Friedmano-
vega zdravljenja bo javnost izvedela v ne-
kakih tednih. — Iz Rima pa prihaja vest: Giu-
seppe Nurgis, kemik iz Sardinije, trdi, da
je odkril zdravilo za jetiko, ki zelo prekaša
dr. Friedmanov serum. Izdelal je tudi se-
rum, ki se mora bolniku vbrizgati. Kake
vrste je zdravilo, doslej g. Nurgis ni po-
vedal. Poizkusi na živalih so imeli baje
presenetljive uspehe. Dr. Nurgis zdravi se-
daj sedem bolnikov, ki so se nahajali v
zadnji stopnji jetike. Kakor dr. Friedman,
tako se tudi dr. Nurgis brani izdati skriv-
nost svojega zdravila in ne dovoli, da bi se
rabilo v bolnišnici. Zdravnik, ki mu je za-
upano zdravljenje omenjenih bolnikov, je
baje opazil na svojih oskrbovancih znatno
zboljšavo. Največjo bojazen vzbujajoči
znaki so pri njih baje izginili. Dr. Nurgis
misli, da s svojim zdravilom v resnici lahko
ozdravi jetiko.

Današnja številka obsega 8 strani.
S priložo »Naša Gospodinja«.

Telefonska in brzojavna poročila.

Odrin pade!

**TURKI POŽIGAJO ODRIN. — BULGA-
RI SO ŽE V MESTU! — BULGARI
PODE TURKE PRI ČATALDŽI.**

Sofija, 26. marca. Bulgari so zav-
zeli sedem odrinskih turških fortov, se
polastili baterij in se utrli. Turki so
v Odrinu zažgali veliko skladišč, arze-
nal in več malih vojašnic. Požar divja
na mnogih točkah. Prebivalstvo v
blaznem razburjenju bega ob črti for-
tov semintja. Baje je en bulgarski polk
že vkorakal v mesto. Pri Čataldži so
Bulgari, potem ko so turški napad, ki
je imel namen poizkusiti osvobodjenje
Odrina, v soboto odbili, prešli k ofenzivi
in pade zdaj Turke nazaj. Bulgari so
pustili Turke 800 korakov blizu, potem
se pa z bajonetom vrgli nanje in jih
zagnali v beg. Izgube so še neznane.

Belgrad, 26. marca. 20. srbski polk
je prodrl do odrinskih fortov in ujel
mnogo Turkov ter vojnega plena, du-
navska divizija pa je s havbicami ve-
liko fortov in del mesta razstrelila.
Boj za Odrin se je začel predsončjem.

Sofija, 26. marca. Generalni naskok
na Odrin se je začel v ponedeljek opoldne.

Vse bulgarske in srbske baterije so
otvorile ogenj na forte. Šukri paša je
krepko odgovarjal, toda poznalo se je, da
mu manjka municije.

Včeraj ob 10. zvečer so se Bulgari v
vzhodnem sektorju približali fortom za 300
korakov in vjeli okoli 1000 Turkov. Zape-
nili so obenem 6 mitraljez, 21 topov in 7
brzostrelnih topov ter municijo.

Ponoči so Bulgari začeli napad na juž-
ni in zapadni sektor. Boj je bil ljut, izgube
Bulgarov in Srbov spričo junaškega odpora
posadke velike.

Na severozapadnem sektorju so Bul-
gari zasedli točko Ekmekčila.

Danes zjutraj so Bulgari končno po-
skrajno drznem naskoku vse forte vzhod-
nega sektorja zavzeli in se vseh baterij po-
lastili.

Medtem so Turki zažgali v mestu vse
zaloge živil, arzenal, artiljerijski depot, več
malih vojašnic, bolnišnice in vojašnice na
severu mesta. Plamen na mnogih točkah
mesta divja. Vsled turškega barbarstva in
učinkov srbskih havbic je prebivalstvo ka-
kor znorelo in bega divje semintja.

Srbi so se tudi jako hrabro bili in zla-
sti je učinkovala njihova izborna težka
artiljerija, donavska divizija pa je prodrla
do mesta in 20. srbski polk je prišel tik do
fortov.

En bolgarski polk in kavalarija sta že
ob neki točki v mesto vdrla. Bulgari ga-
sijo zdaj od Turkov zaneteni ogenj. Cela
bulgarska armada vkoraka že tekom da-
našnjega dne v mesto. Usoda Šukri paše je
neznana.

Sofija, 26. marca. Šukri paša je dr-
žal svojo besedo, da ne bo Bulgarom
izročil drugega kakor kadeče se razva-
line. Vsi depoti, arzenal, vse blonišnice
gore. Prebivalstvo beži iz gorečega me-
sta. V mesto sta vkorakala 21. bulgar-
ski pešpolk in en bulgarski konjeniški
polk.

Carigrad, 26. marca. (Oficielno.)
Bulgari so Odrin osvojili.

Dunaj, 26. marca. Tukajšnje bul-
garsko poslaništvo je dobilo iz Svilena
sledenjo brzojavko:

»Vsi odrinski forti se nahajajo v
naših rokah. Šukri paša je vse depote
razgnil v zrak. Boji so bili jako kr-
vavi.«

Sofija, 26. marca. Bulgari so zajeli
v odrinskih fortih 13.000 Turkov. Tur-
ške topove so, potem ko so jih osvojili,
obrnili proti mestu. Ponoči se je vršil
posebno ljut boj za zapadni sektor, to-
da bulgarski naporji so dovedli do si-
ljajne zmage.

Sofija, 26. marca. Radost nad pad-
cem Odrina je nepopisna. Iz vseh hiš
plapolajo zastave. Vsi zvonovi cerkva
zvonijo. Ljudje jočejo od veselja, da je
starodavno slovansko mesto padlo zo-
pet v roke kristjanom. Ljudje drug
drugemu kličejo radostno novico in se
objemajo ter poljubujejo.

Sofija, 26. marca. V Odrin so vko-
rakali: šipka - polk, Jamboli - polk,
Rodopski - polk in nazadnje kava-
lerija.

Sofija, 26. marca. Šukri paše še ni-
so vjeli. Sumijo, da je rajši končal sam
sebi življenje, kakor da bi se dal vjeti.

ZMAGE BULGAROV PRI ČATALDŽI.

Sofija, 26. marca. Pri Čataldži je
po turškem napadu ena bulgarska di-
vizija, ki je otvorila protinapad, vrgla
nazaj turško predčeto, Bulgari so nato
več vasi zasedli, Turki se umikajo.

× × ×

OPERACIJE PRED SKADROM SE IMAJO USTAVITI.

London, 26. marca. Vsled decidi-
rane izjave sir Greya v zbornici, da se
morajo vojaške operacije pred Skad-
rom ustaviti, ker bi bila po besedah
Greya »kaznjiva norost« izzvali krvo-
prelitje za mesto, kojega usoda je od
velesil definitivno odločena, — se sma-
tra tu za gotovo, da bodo velesile v
najkrajšem času v Cetinju in Belgradu
nastopile in zahtevale, da Črnagora
obleganje Skadra opusti, Srbija pa od-
pokliče svoje čete izpred Skadra in iz
Drača ter sploh iz onega dela Albanije,
ki bo pripadel bodoči neodvisni dr-
žavi.

Ako bi se Črnagora upirala, bodo
velesile nastopile s silo.

Velesile so svoje sklepe glede ure-
ditve severne in severo-zahodne meje
Albanije balkanskim zaveznikom že
sporočile in je upati, da se Črnagora
vsled tega sama odloči, da umakne
svojo armado izpred Skadra.

Potom rimske »Tribune« se izve,
da je Srbija z definitivno rešitvijo al-
banskega vprašanja zadovoljna in se
bo velesilam uklonila.

**SRBIJA PREPUŠTI DJAKOVICO ČRNI-
GORI.**

Dunaj, 26. marca. »N. Fr. Presse« po-
roča, da sta Srbija in Črnagora sklenili po-
godbo, glasom katere dobi Črnagora razun
Peči tudi Djakovo.

**VPRAŠANJE CIVILNEGA PREBIVAL-
STVA V SKADRU.**

Cetinje, 26. marca. Princ Danilo je
vsled intervencije velesil poslal Essad pa-
ši pismo, v katerem mu naznanja, da je
kralj Nikita dovolil nekombatantom v ro-
ku 50 ur prosti izhod iz Skadra. Essad
paša se je zahvalil, a izjavil, da odhoda ne
dovoli, ker nima za to od turške vlade no-
benege pooblastila.

**ČRNA GORA IN SRBIJA USTAVILI
OBSTRELJEVANJE SKADRA.**

Belgrad, 26. marca. Na nasvet franco-
skega in ruskega poslanika je črnogorska
vlada odredila, da se obstreljevanje Sk-
adra začasno ustavi. Istotako je srbska
vlada ukazala obstreljevanje ustaviti.

BERCHTOLD V AVDIJENCI.

Dunaj, 26. marca. Cesar je sprejel da-
nes v avdienci grofa Berchtolda. Berchtold

je cesarju poročal o svojem drugem ko-
raku v Cetinju in o odnehanju Črne gore.

× × ×

RUSKA DEMOBILIZACIJA.

Berolin, 26. marca. »Vossische Zei-
tung« poroča iz Peterburga: Ukaz o splo-
šni demobilizaciji še ni izšel, a kljub temu
že odpusčajo rezerviste. V Moskvi so od-
pustili 2000 rezervistov.

ALBANSKI PROTI AVTONOMIJI ALBANIJE.

Carigrad, 26. marca. Tu je zboroval te
dni kongres albanskih notablov iz srednje
in južne Albanije, ki je izjavil, da Albanija
kot avtonomna država vsled intrig velesil
ne bo uspevala in se izjavil za personalno
unijo Albanije s Srbijo. Kongres je izdelal
v tem zmislu memorandum na velesile.

KAKO SO GRKI VJELI NEMSKO LADJO.

Atene, 26. marca. »Embros« poroča:
Nemški parnik »Irmengard« je te dni čakal
na visokem morju na turško križarko »Ha-
midie«, za katero je imel na krovu premo-
g. Ker križarke ni našel, ji je radiotelegrafi-
čno brzojavil, naj pride na to in to točko.
Brzojavko pa je vjel grški torpedolovec
»Jerax«, ki je kapitanu »Irmengarda« od-
govoril: »Pridem nemudoma.« »Jerax« je
res prišel, parnik »Irmengard« zaplenil in
odvedel v Pirej.

NAPADALEC OPUJČI ARETIRAN.

Berolin, 26. marca. »Lokal-Anzeiger«
poroča iz Belgrada, da so v Solunu areti-
rali napadalca Opujčica, ki je napadel in
ranil srbskega četaša Popovića v Velesu.
Opujčica so izročili vojnemu sodišču v
Skoplju. V Bitolju so bulgarski četaši
usmrtili tri srbske vojake.

BULGARSKO-RUMUNSKA VOJAŠKA KONVENCIJA.

Peterburg, 26. marca. Listi trde, da je
došel v Peterburg bulgarski vojaški po-
veljnik Dimitrijevič z nalogom, da sklene
vojaško konvencijo Bulgarije z Rumunijo.

× × ×

NOVI FRANCOSKI KABINET ZOPET ODSTOPI.

Pariz, 26. marca. Novi kabinet Bar-
thou, ki je za triletno vojaško službovanje
komaj dobil zaupnico zbornice, odstopi v
kratkem.

RUSKA VOJAŠKA MEDICINSKA AKA- DEMIJA ZATVORJENA.

Berolin, 26. marca. »Vossische Zei-
tung« poroča, da so zatvorili vojaško me-
dicinsko akademijo v Peterburgu, ker so
se gojenci večkrat spopadli s častniki, ka-
terim niso hoteli salutirati.

STRAŠNI VIHARJI IN POVODNJI V SEVERNI AMERIKI.

Indianapolis, 26. marca. Po strašnem
orkanu je pričelo hudo deževati. Reke pre-
stopajo bregove tako, kakor že veliko let
ne. Povodnji so obsežne. Pet oseb je že
utonilo, več hiš se je podrla. Žetev je uni-
čena. Prebivalstvo beži pred povodnjo na
višje kraje.

New-York, 26. marca. V Daytonu v
Ohiju stoji vsled povodnji voda 4 in pol
metra visoko. V Tesonu je utonilo 1500
ljudi. V Ohiju je vsegskupaj mrtvih 5000
prebivalcev. 25.000 oseb je brez strehe.
Nad 200 hiš je v Ohiju porušeni. Želez-
niški most čez Mississippi je demoliran.
Otroško bolnico je vihar kar odpilnil. Je-
zovi so počili.

NESREČA V GORAH.

Curich, 26. marca. V Berninskem
pogorju sta dva dijaka, ki sta se s tret-
jim podala na smukaško partijo, bila
od lavine zasuta, tretjega so rešili.

VELIKA NESREČA V BEROLINU.

Berolin, 26. marca. Danes ponoči je
tu pri šlezijemskem mostu zadel avtomobil
v tramvajski voz. 5 oseb je ubitih,
2 težko, 2 pa lahko ranjeni. Avtomobil
je razbit, kriv je šofer, ki je noro dir-
jal.

Sličice z bojnega polja.

Na Kumanovu. Mrtvih trupel na
kupe; po tleh leže razmetani kosi in
udje človeških in živalskih trupel,
zemlja je krvava in razrita. V zraku
prežeč krožijo gavrani in vrane, od da-
leč se k mrličem plazijo psi.

Tam stoji sanitetni voz; bližajo se
z ranjenci.

»Pazi! Nalahko! Varuj mu nogo!«
čujejo se obzirni tih klici.

Ranjenci skrajajo od bolečin.

»Daj mi požirek vode!« prosi eden.

Strežnik mu ponudi čašo:

»Na.«

»Ne morem.«

»A zakaj si zahteval?«

»Pil bi, toda ...«

»Torej vzemi!«

»Ne morem vzeti.«

»Kaj?«

»Odsekani sta mi obe reki!«

× × ×

Tam-le neso drugega. Glasno ih-
tenje.

»Ali si težko ranjen?«

»Ne!«

»Zakaj potem zdihuješ?«

»Zato ker nisim niti ranjenec niti
borec.«

»Kaj praviš?«

»Tako; lahko sem ranjen toda ne-
rodno. Radi rane same bi šel lahko s
tovarši dalje in se boril; tako pa, vi-
diš, moram ležati.«

× × ×

Večina ranjencev ima glavo polno
blata.

»Zakaj pa ste vsi tako blatni po
glavi?« vpraša zdravnik.

»Zato ker smo si blato na glavo de-
vali. Če grude!«

»O čemu pa to?«

»Zaradi šrapnelov. Razumeš, kadar
še šrapnel razpoči nad nami, padajo
njegovi kosi v blato na naši glavi — in
čvrk!, to je vse. Do glave ne pride. Le
poglej, da niti eden izmed nas ni ra-
njen na glavi!«

»Res!«

Kdo ve, če ne bodo evropske vojske
izkoristile te iznajdbe priprostitih srbs-
kih vojakov?

Bilo je drugi dan po bitki na Ba-
karnem gumnu pri Bitolju. Lepa in
prostrana ljudska šola se je izpreme-
nila v vojni lazaret drinske divizije.
Na dvorišču sta stala dva šotora, v
katerih se je vso noč prevezovalo.

Na hodniku leže ranjenci na nosi-
lih in čakajo, da jih poneso pred zdrav-
nika, da jih obveže ali preveže. Bolest-
ni vzdihli in klici na pomoč odmevajo
od vseh strani. Eden ranjenec je pro-
sil in vpil v turškem jeziku — bil je
turški vojak. Videti je bilo, da trpi stra-
hovite bolečine.

Težko so čakali ranjenci, da pride-
jo pred zdravnika in potem na slam-
nico v toplo sobo, kjer dobe tudi volne-
no odejo. In kadar se pokažejo strež-
niki z nosili in odbirajo najtežje ranje-
ne, tedaj vse prosi in moleduje, da jih
kot prve poneso.

Bolniški strežniki pristopijo k ra-
njencu, ki je ležal poleg Turčina, ter
ga hočejo dvigniti. Toda dobra srbska
duša jim s prosečim glasom pravi:
»Nesite preje le-tega Turka; biti mu
mora huje nego meni. Jaz bom pa še
malo potrpet!« Strežniki ga začudeni
pogledajo, potem pa mu izpolnijo
željo.

Tak je srbski junak!

+ »Nastavni Vestnik«, glasilo hrvat-
skih in slovenskih profesorjev, prinaša v
svoji 6. številki poročilo o letošnji glavni
skupščini »Društva sloven. prof.«, nadalje
obširno poročilo o novem zakonu glede
proforske pokojnine na Ogrskem in dru-
štvene vesti o »Društvu srednješolskih
profesorjev v Dalmaciji«. Izmed študij, ki
jih priobčuje ta številka, se jih dveje bavi
z matematiko, ena z Aristotelovo »Anali-
tiko«, ena (Ivšičeva) z glagolom, v
slovanskih jezikih, ena pa nam daje ka-
rakteristiko sodobne psihologije in nje po-
uka v srednjih šolah. Več recenzij šolskih
knjig.

Primorske vesti.

p župan v Kopru odstopil. V zadnji
seji mestnega zastopstva v Kopru je podal
občinski svet z županom na čelu demisijo,
češ, da ne more dalje upravljati občine,
ker ne uživa več zaupanja občinskega za-
stopa. V bodoči seji bodo volili novega žu-
pana in svetovalce.

p Otrok padel iz vlaka. Na postaji
Sv. Križ pri Trstu sta stopila v vlak, ki
pride ob pol 8. uri v Trst, zakonska škerlj
s svojo 5letno hčerko. Vlak je pihal ravn-
o mimo Miramara, kar se odpro vrata
vagona in 5letna Albina, ki je bila nanje
naslonjena, je padla bliskoma iz vlaka. Za
njo je skočil 19letni Leo Perhavec, ki je
pa ostal popolnoma nepoškodovan. Spre-
vodnik vlaka je sicer dajal znamenja s pi-
ščalko, da bi vlak ustavil, a strojevodja je
vse žvižge preslišal. Nevarno poškodova-
no Albino so pripeljali s prihodnjim vla-
kom v tržaško bolnišnico.

p Redka starost. V ulici Morate S. Gi-
orgio v Pulju živi starka Justina Bolanc.
Rodila se je leta 1813 in je nedavno do-
vršila 100to leto svojega življenja. Žena je
še pri dobrem zdravju, živahna in okretna
ter ne kaže nikake volje, da bi zapustila
to solzno dolino.

p Rimske starine v Pulju. V Pulju za
državno gimnazijo je kopal avstrijski ar-
heološki zavod za starinami; njegovo delo
je obrodilo čisto nepričakovan sad. De-
lavci so odkrili ostanke velikega starodav-
nega svetišča. Veža s krasnimi korintski-
mi stebri se že vidi. Našli so dva oltarja,
glavo Meduze, Herkulu posvečeno svetil-
ko in neko bronasto tablico, na kateri je
popisana zgodovina rimske državlanske
vjane. Vse najdbe so znamenite in zelo za-
nimive.

p **Sinaho umoril.** V prepiru je v Dinjanu ubil 70 let stari J Braus svojo 35 let staro sinaho Fosko.

p **S pošte.** Realčni abiturient Edward Hofmann v Kočevju je imenovan za poštnega praktikanta v Trstu.

p **Nesreča na železniški progi.** Iz Kastva poročajo, da je na železniški progi proti Jurdanom vlak povozil 45 let starega Matevža Žele iz Hrastja pri Št. Petru na Krasu. Bil je takoj mrtev. Truplo je bilo strašno razmesarjeno.

p **Umrl je** v Gorici znani trgovec Ant. Kühnel. Imel je svojčas veliko trgovino poleg škofije. Dosegel je starost 79 let.

p **Poizkušeni samoumor Goričanke na Reki.** Na Reki se je poizkušala s sublimatom zastrupiti Marija Vodopivec iz Gorice. Prepeljali so jo v bolnišnico.

p **Izredno bogat lov na sardele** so imeli v noči od 14. na 15. t. m. ribiči s Krka. V tej in naslednji noči so vjeli nad 30.000 kg sardel. Tako bogatega lova skoro ne pomnijo. Pod luči na čolnih se je nabralo toliko rib, da so jih lovili z rokami, palicami, kosarami itd. Nekateri so šli v čolnih gledat to ribje čudo in odšli polnih rok — nalovili so rib, kolikor so hoteli. Ribe so deloma poslali v Reko, druge so pa prodajali po otoku po 6 vinarjev kilogram.

Književnosti.

* »V burji in viharju.« Zgodovinski roman iz hrvatske preteklosti. Spisal D. Velimir Deželič. Prevel Starogorski.

Burno dobo hrvatske zgodovine za časa Breslava, kneza posavske Hrvatske, ki je vladal v IX. stoletju v starodavnem Sisku, nam opisuje pisatelj v živih slikah, seznanjajoč nas pri tem z drugimi svetovnimi dogodki tistega časa. Ne samo glavne osebe: knez Braslav, kneževič Budimir Tomislav, pozneje prvi hrvatski kralj, knežinja Gertruda, pustolovja in ljubezni željna Nemka, Tihomil in Milena, temveč vse druge osebe so orisane tako dobro, da jih vidi čitatelj pred seboj. Pisatelj slika madžarske navale v našo domovino, narodne običaje, boj krščanstva s poganstvom, prvo zarjo hrepenenja po narodni slogi in padec posavske kneževine. Knjiga vzbuja veliko zanimanja od začetka do konca in iz vsega se zrcali trpljenje in slavni dnevi Jugoslovčanov. Roman »V burji in viharju« je preveden tudi že na češki jezik. Roman ima mnogo slik. Knjiga, ki bo gotovo kras vsaki knjižnici, stane s poštnino vred 3 K 30 vin., elegantno vezana 4 K 80 vin. in se naroča v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Mnenje gosp. dr. K. Karwowskija, glavnega zdravnika bolnišnice deteta Jezusa v Varšavi.

Gosp. J. Serravallo

Trst.

Več časa že rabim vaše železnato kina vino Serravallo kakor tonično zdravilo pri bolanih in konvalescentih v njihovo veliko korist, posebno zato, ker ono je zdravilo, ki ga tudi ženske in otroci prav radi pijejo. Z mirno vestjo ga lahko priporočam vsem onim, ki ga rabijo.

Varšava, 24. aprila 1911.

Dr. K. Karwowski.

STOLLWERCK

mlečne karamele

redilne — okusne

5 kosov — 10 vinarjev

Pristne le.č

STOLLWERCK

na vsakem bonbonu!

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.	
Budimpešta, 26. marca 1913.	
Pšenica za april 1913	11-08
Pšenica za maj 1913	11-37
Pšenica za oktober 1913	11-88
Rž za april 1913	9-31
Rž za oktober 1913	9-36
Oves za april 1913	9-21
Oves za oktober 1913	8-37
Koruzza za maj 1913	7-47
Koruzza za julij 1913	7-75

Zahvala.

V globoki žalosti o pre-rani izgubi iskreno ljubljene, nepozabne soproge, gospe

Franje Stark

se tem potom najprisrčnejše zahvaljujem vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancem za obilno udeležbo pri pogrebu in za prisrčne izkaze globokega sočutja kakor tudi za prekrasne darovane vence,

Ljubljana, dne 26. marca 1913.

Friderik Stark

soprog.

947

Zalostnim srcem naznanim vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je moj dobri oče

Jakob Kovačič

previden s sv. zakramenti dne 23. t. m. ob 6. uri zjutraj v 84. letu starosti po kratki bolezn mirno zaspal v Gospodu.

Pogreb predragega očeta bo dne 25. t. m. ob 3. uri popoldne na tukajšeno pokopališče.

Sv. maše za dušnice se bodo brale v farni cerkvi sv. Andreja. Pokojnika priporočam v pobožno molitev.

Goriče nad Kranjem, dne 23. marca 1913.

Terezija Kovačič,

učiteljica.

Prodajalko

za trgovino z mešanim blagom sprejme Fran Urbančič v Knežaku, Notranjsko.

Prodajalka kuharica in hlapec

se sprejmo takoj za zunanje podjetje. Naslov pove upravništvo »Slovenca« pod šte.: „929“.

Velika gostilna

edina v vasi in

lepo posestvo

blizu kolodvora in farne cerkve na Spodnjem Koroškem, 16 ha polja, 15 ha gozda, 6 ha travnikov, dvoje servitutnih pravic, se pod ugodnimi pogoji **takoj** proda. - Več pove uprava lista pod „št. 954“. (Znamka za odgovor.)

Milan Lah
Lojzka Lah roj. Trošt
poročena.

Soč 26. marca 1913 Ljubljana

26 letni fant z dobrimi spričevali, večč **cerkovnik**, išče službe kot

cerkovnik.

Naslov pove uprava lista pod šte. 958. (Znamka!)

Zahvala.

Za obilne dokaze odkritega sožalja o bridki izgubi moje nepozabne sestre

Antonije Oražen

izrekam vsem sorodnikom prijateljem in znancem tem potom najiskrenejšo zahvalo.

V Kostanjevici, dne 26. marca 1913.

Marija Zajec.

Sprejme se
krojaški pomočnik
pri F. Milanu Poljanšek
Dol. Logatec.

Zahvala.

Vsled nenadomestne izgube našega nepozabnega očeta

Josipa Papež

posestnika na Brodu pri Boštanju

nam je prišlo nepričakovano mnogoštevilno izrazov sožalja, da se moro le tem potom vsem zahvaliti. Najlepšo zahvalo izrekamo prečast. duhovščini, občin. zastopu boštanjskemu, šolski mladini, požarni bratbi v Sevnici in vsem ki so se na kakršenkoli način spomnili rajnega v bolezn ali ob smrti. Bog plačaj!

Brod pri Boštanju, 24. marca 1913.

944

Žalujoči ostali.

Brez posebnega obvestila.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša ljubljena hči, oziroma sestra in teta, gospodična

Emilija Lapajne

po dolgi, mučni bolezn 25. t. m. ob 8. uri zjutraj lepo pripravljena zaspala v Gospodu.

Pogreb predrage pokojnice se vrši 27. t. m. ob pol 3. uri popoldne iz hiše žalosti Pred škofijo šte. 14 na pokopališče k Sv. Križu.

Bodi ji prijazen spomin.

V Ljubljani, dne 26. marca 1913.

Žalujoči ostali.

Uprava »Slovenca« v Ljubljani naznanja pretužno vest, da je Vsemogočni poklical k Sebi dolgoletno zvesto sotrudnico, gospodično

Emilijo Lapajne

odpraviteljico

ter je včeraj dne 25. marca ob 8. uri zjutraj, lepo pripravljeni za smrt, za vselej odvezel dolgoletno in mukepolno trpljenje.

Pogreb se vrši jutri dne 27. marca ob pol 3. uri iz hiše žalosti Pred škofijo 14 na pokopališče k Sv. Križu.

Blaga duša, počivaj v miru!

Udani v voljo Vsemogočnega naznanjamo vsem sorodnikom in znancem, da je naš predobri oče, oziroma stari oče in soprog, gospod

Janez Schiffrer

danes 24. t. m. po dolgi, mučni bolezn večkrat previden s svetimi zakramenti za umirajoče v 83. letu svoje starosti ves vdan v voljo božjo mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega rajnega bo v sredo 26. t. m. iz župnišča na pokopališče v Zalinu.

Priporočamo ga v pobožno molitev in blag spomin.

Zalina, dne 24. marca 1913.

946

Marija Schiffrer,

soproga.

Franc Schiffrer,

mest. učitelj

Ludovik Schiffrer,

župnik

Vilibald Schiffrer,

dijak

sinovi.

KNJIGOTRŽTVO.

Mati čudovita. Spisal dr. Josip Jerše. Opozarjamo ponovno na te res lepe, izvirne šmarnice. Priporočamo jih ne samo za šmarnično berilo, temveč tudi pridigarjem in duhovnim voditeljem Marijinih družb, ker jim bodo pri izdelovanju govorov prav izvrstno služile. Prepletene so z lepimi, zanimivimi najnovejšimi zgledi. — Dobijo se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani. Cena vezani knjigi 2 kroni.

»Nemščina brez učitelja.« Priporočamo, da si kupi vsak, ki se želi naučiti nemščine oba dela »Slovnice« in »Razgovore«, skupaj vezana v celo platno za ceno 2 K 80 vin., po pošti 20 vinarjev več. I. del obsega »Nemško slovnico za samouke« in je bolj teoretične vrednosti, vendar je pa za vsakega, ki se želi nemščine temeljito priučiti, nujno potreben. II. del pa obsega že izdelane »Slovensko - nemške razgovore« in je zato velike praktične vrednosti. S samim prvim delom si marsikdo ne ve in ne zna pomagati, II. del (Razgovori) mu pa olajša učenje nemščine, saj najde tu vse kar potrebuje v raznih prilikah za razgovorjanje z Nemci. Tudi naši nemščino se učeči mladini bo ta del zelo veliko koristil in olajšal učenje. Vsak del sam zase velja 1 K 20 vin., oba dela skupaj vezana pa 2 K 80 vin.

H. Sienkiewicz: V pustinja in puščavi. Roman iz Mahdijevih časov. 2 K 80 vin., v platnu 3 K 90 vin., se dobiva v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

956 Zelo dober

glasovir

se prodaja za 230 K na Radeckega cesti 2/1.

953 Išče se dober

mizarski pomočnik

zmožen stavbenega in pohištvenega mizarstva. G. Sturm, Selca, Gorenjsko.

Nova zidana hiša

z dvema vrtnoma, dva orala polja se za 5000 K prodaja. Pojasnila daje Frac Smole, kovaški mojster, Podgorje v Rožu, Koroško.

Naravna **Bilinska kislá voda**

najbogatejši alkalični (natron-lithion) kislec na Češkem. Izborna dietetična namizna pijača. O vrednosti bilinske izvolite vprašati hišnega zdravnika. 3851

Šivilja

se priporoča cenj. damam za na dom. Naslov pove uprava »Slovenca« pod šte. 939. 939

Hiša v Sp. Šiški

s tremi stanovanji, svinjakom, novim hlevom in njivo se izproste rke prodaja. — Cena jako nizka. Poizve se v Linhartovi ulici št. 8, prtiličje. 841

Krojaški pomočnik

se takoj sprejme v trajno delo. Franc Krištof, krojač, Višnja gora št. 16, Dolenjsko. 662

Rimske toplice postaja južne železn. začetek sezone: začetkom maja. (ŠTAJERSKI GASTEIN.)

Najbolj zdravilen, radioaktiven akrotov vrelce Štajerske, 26° do 37° stopinj Celzija; učinkuje kot Gastein, Toplice, Pfäfers proti trganju, revmi, ženskim in živčnim boleznim, slabosti, ranjenju, influenci in njenim posledicam. — Milo podgorško podnebje. Moderni komfort. Cena oskrbnina. Zveza z brzdavski Dunaj 8. Trst 5 in Budimpešta 9 ur. — Prospekti zastoj pri

Kopalniščni direkciji
RIMSKE TOPLICE (Štajersko).

Išče se kompanjon

za več novih iznajdb, katere obetajo veliko in dobro bodočnost z velikimi dohodki, treba je le malega kapitala. — Vpraša se na upravništvo lista pod 914

„Jznajdba 914“.

KOLESARJI.

Ako si hočete prihraniti znatnih nepotrebnih izdatkov, tedaj ne kupite in ne naročite nikjer koles ali kolesarskih potrebščin, dokler ne poznate naših cen za leto 1913.

= najboljši in najcenejši nakup =

pri trdki

Karel Čamernik & Ko. Ljubljana,

Dunajska cesta 9-12.

Specijalna trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in posamezni deli. — Mehanična delavnica in garaža.

Izgotovljene obleke

površniki, pelerine za moške in dečke, fine vrhne jopice, cele obleke, kakor tudi posamezna krila za ženske. — Velika izbira v prvem nadstropju. — Nizke stalne cene v manufakturni in konfekcijski trgovini

„Pri Skofu“ Ljubljana, na vogalu Medarske ulice in Pred Škofijo 3 nasproti gostilne „Pri Sokolu“ v podružnici tvrde R. Miklaue. 767

Priporoča se

modni salon damskih in vseh vrst slamnikov.

Najnovejša pariške in dunajske oblike. 864

Žalni klobuki so tudi vedno v zalogi.

Cene nizke. Postrežba točna in solidna. Pisma naročila se odpremi obratno. — Z odličnim spoštovanjem

A. Adamič, Kranj.**Franc Kos** Ljubljana, Sodna ulica.

Podpirajte domačo industrijo! Stare nogovice se ceno podpletujejo!

Specijalna mehanična pletilna industrija in trgovina za površne in spodnje jopice, moderne, telovnike, nogovice, rokavice, posebne obleke zoper trganje, pletilni material za stroje itd. na drobno in na debelo. Sivalni stroji od 70 kron naprej.

Pletilni stroj patent „Wiedermann“ je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, ponk brezplaćen, trajno delo zagotovljeno. Ker delam brez agentov, so cene veliko nižje. 250 (50)

Nizozemska zavarovalna družba za življenje

Ravnateljstvo: Dunaj I. Aspernplatz 1.

se priporoča za sklepanje zavarovanj na življenje, rente, doto in vojaško službo pod najuglednejšimi pogoji in najnižjimi premijami.

Stanje zavarovanj koncem leta 1912: 400 milijonov. Rezerve „ „ „ : 116 „ 366

Glavno zastopstvo za Štajersko in Kranjsko v Gradcu I, Schmiedgasse 40, kjer se sprejmo vsak čas strogo reelni, delavni sotrudniki proti dobri plači.

Nadzorstvo za Kranjsko: Ljubljana, Hrvatski trg 4.

Bodočnost na Balkanu!

Vsi oni, ki se nameravajo preseliti v Srbijo ali Bulgarijo, bodisi glede služb za vse poklice ali etabliranja v vseh strokah trgovine in obrti, naj se z zaupanjem obrnejo na podpisano pisarno, ker ima ta svoje zaupnike v vseh večjih mestih Srbije in Bulgarije ter daje interesentom najzanesljivejšo informacije. Slovani se bodo povsod in predvsem vpoštevali, a nepoučen naj nihče ne pride semkaj. Pisma se frankirajo s 25 vin. znamko.

Informacijska pisarna „MERKUR“, Sofija, ulica Legé 27/II.

Proda se HOTEL v mestu na Spod. Štajerskem

Zelo prijazen kraj. Priljubljeno letovišče. Hotel ima najuglednejšo lego v neposredni bližini kolodvora, c. kr. uradov ter šol. Novo moderno poslopje s sobami za tujce, senčnat vrt za goste, kegljišče, ledenica, veliko gospodarsko poslopje in nekaj posestva. 816

Plačilni pogoji jako ugodni.

Natančneje se poizve: Celje, poštni predal št. 43.

Pozor! - Stavbni podjetniki - Pozor!

Naprodaj je dva vagona mecesnovoga lesa, žaganega od 3/4—6/4 debelega ter suhega, in dva vagona mecesnovih hlodov, tudi že dobro osušenih, se proda po jako nizki ceni. Vpraša se na

Franc Grebenc, veleposestnik v Trbovljah. 915

V plačilne težkoče zašli trgovci in industriji

se ranžirajo

najhitreje in popolno diskretno in se v to svrhu po mogočnosti denar preskrbi.

Vprašanja pod »Pillalka Ljubljana« na upravo »Slovenca«.

466 20

Drva

mehka in trda, (suha); radi pomanjkanja prostora znižane cene. Dostavijo se na zahtevanje tudi na dom. Parna žaga SCAGNETTI, za skladiščem državnega kolodvora. - - - 245

1252 I.

Splošna priljubljenost

preizkušenege : Franckovega : kavinega dodatka s kavinim mlinčkom pripisati je njegovi nedosežni izdatnosti v jedru, okusu in barvi.

Tovarna v Zagrebu.

Odvetniški kandidat

doktor prava, z desetmesečno odvetniško in poldrugoletno sodno prakso, več jezikov, išče službe. Nastop 1. maja t. l. Naslov pove iz uljudnosti uredništvo »Slovenca« pod šte. 871.

Novosti — ženske in moške obleke

v veliki izbiri

768 pri **R. MIKLAUC** Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 5.

Univ. Med.

Dr. Benj. Ipavic

em. klinični asistent, strokovni zdravnik za ženske bolezni in porodništvo,

preselil se je na Mestni trg št. 3 v Ljubljani, poleg »rotovža“

Ordinira 10-12 3-4

Sanatorium Emona v Ljubljani.

Privatno zdravilišče za notranje in kirurške bolezni. — Porodnišnica. — Medicinalne kopeli. Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Derganc, primar, i. kir. odd. dož. boln.

Živiljenjsko vprašanje za vsakega

je zdrav želodec. Zatorej je slovenska dolžnost, ga ohraniti ali pa, ako je nastalo že nesoglasje, odpraviti.

Glasov brožstevnih zdravilnic so se izborni obnesli pri zloščanju teka, odstranitvi slabih prebave, zaprtja, pehanja, zopernega okusa, raznih bolečin zaradi motenja v prebavi že več kot tri desetletja.

BRADY-jeve želodčne kapljice prej Marijacejske kapljice imenovane, kot najzanesljivejšo domače sredstvo proti želodčnim boleznim pri otrocih in odraslih.

Varujte se enakoglasnih se ponaredih in potvar ter pazite na sraven stoji varstveno znamko Matere Božje z detetom na desnol na podpis L. S. Brady.

Dobiva se v lekarnah v steklenicah po 30 vinarjev in K 1-60. — Razpošilja v provinco lekarnar C. Brady, Dunaj I, Fleischmarkt 2/387 (v steklenici K 5-40 3 dvojne steklenice K 4-20 inako vseh stroškov). 3222

Nizke cene!

Novosti sukna za moške in modnega blaga za damske obleke!

Zahlevajte vzorce!

LENASI & GERKMAN

Ljubljana,
Stritarjeva ulica 4.

Vseco savarovan.

Staubene ≡ parcele

na Dunajski cesti v Ljubljani pred
delavskimi hišami in na Glincah
tako ob mestni meji na Tržaški
cesti, vse z najlepšo lego so po
izberi za primerne cene

≡ na prodaj.

Več se izve pri lastniku **JOS.**
TRIBUC, na Glincah 37. 2127

Domača najnovejša

konfekcijska trgovina

Maček & Komp.

Franca Jožefa cesta 3

se priporoča cenj. p. n. občinstvu v nakup

narejenih oblek.

Sprejemajo se naročila po meri,
ter se izvrše točno in solidno.

Založniki c. kr. priv. juž. železnice.

Solidna postrežba. — Najnižje cene.

Srečke v korist „Slovenski Straži“.

se zamore zadeti s turško
srečko na mesečne ob-
roke po samo

4 krome 75 vinarjev.

Vsaka srečka prav go-
tovo zadene! — Z vpla-
čilom prvega obroka za-
dobi naročnik takojšno
697 igralno pravico.

Prihodnje žrebanje
bo dne 1. aprila t. l.

Eno turško srečko more
naročiti tudi več oseb
skupaj. — Pojasnila daje
in naročila sprejema za
„Slovensko Stražo“ gosp.
Valentin Urbančič, Ljub-
ljana, Kongresni trg 19.

Zaloga pohištva in
tapetniškega blaga

Fr. Kapus

Ljubljana, Marije
Ter. c. 11 (Kolizej).

Zaloga spalnih ter jedilnih sob

v različnih najnovejših slogih.

Vsakovrstno drugo

≡ **pohištvo.** ≡

Priznано solidno blago
ter najnižje cene.

Zaloga otomanov divanov, žimnic

različne kakovosti;

zajamčeno trpežni izdelki.

81 / Velika izbira

otroških vozičkov
vsakovrstnih slik, ogledal itd.

Popravila se sprejemajo

Domača tvrdka!

Priporočamo domačo solidno tvrdko

Modni salon Marija Götzl

Damski in otroški
slamniki v najno-
vejši obliki vseh
vrst ter športne
čepice

Zidovska ul. 8

Cene brez konkurence

ALFONS OBLAK

Novomesto, Glavni trg

883 priporoča

svetovnoznano najboljšo čiš-
tilo za črevlje:

„NEW-CREAM“

v črni ter rujav barvi.

Velika zaloga vsakovrstnih

≡ **črevljev** ≡

za dame, gospode in otroke.

Vsakršna naročila se izvr-
šujejo točno in po nizki ceni.

Proda se

obširno zemljišče

Travniki, njive, gozd, vinograd ter gospo-
darsko poslopje v najboljšem stanju. Proda
se tudi na obroke. Leži v lepem kraju na
Spodnjem Stajerskem. — Vprašati je pri
lastniku **LUKA SENICA**, trgovec v
Šmarji pri Sevnici. 884

Elektrotehniška delniška družba

prej

1018

Kolben in dr. Praga-Vysočany.

Dinamo stroji, elektriški motorji. Naprave za elektriško razsvet-
ljavo in prevajanje elektriške sile. Električni obrat vseh
vrst. Ventilatorji. Turbo-generatorji, elektriške železnice
in lokomotive, žerjavi in dvigala. Obločnice in žarnice
vseh vrst.

Vodne turbine vseh sestav, (Francis, Pelton). Točna, cena in
hitra popravila vseh elektriških strojev od drugih tvrdk. Vse
potrebe za inštaliranje.

Proda se dobro idoča

pečarska obrt

z veliko trgovino posode, s 4—5 pomoč-
niki, 60—100.000 K letnega prometa, ve-
likim številom odjemalcev, tudi na
Kranjskem. Cena 3000 K. — Zaloga po-
sebej le proti gotovini, v Celovcu v
bližini »Narodnega Doma«. — Vpraša-
nja sprejema uprava lista pod št. 795.

! Odkar zajtrkujem in južnam!

sladni čaj

ne maram za noben drug zajtrk in se
čutim zdravega, močnega in prihranjen pri
mleku in sladkorju v gospodinjstvu po-
lovico denarja. Take pohvale dobajajo
vsak dan pri zopetnih naročilih dr. pl.
Trnkoczy-jevega sladnega čaja, znamke
SLADIN pri izdelovalcu, lekarnarju dr.
pl. Trnkoczy v Ljubljani zraven rotovža,
Kranjsko. Po pošti najmanj 5 zavitekov
K 4—, poštni zavitek 5 kg po 15 zavitekov
K 10— franko. Zavitek 1/2 kg po 60 vin.
tudi pri trgovcih. Glavne zaloge na Du-
naju: v lekarnah Trnkoczy, Schönbrenner-
straße 109, Radeckplatz 4, Josefstädter-
straße 25. V Gradcu: Sackstraße 4. 109

Proda se posestvo

ki obstoji iz treh hiš,
žage in približno 140
oralov gozda. V hiši je gostilna, pekarija,
kovačnica, kopališče in zimsko keglij-
šče; v hiši je tudi vodovod, 26 lepih sob,
3 kleti. Poleg hiš je tudi ledenica in lep vrt.

Dve hiši ste popolnoma novi in še 12 let davka
prosti. Proda se po jako nizki ceni, plača se pa
pri pismu 10.000 K, drugo ostane lahko vknjiženo.
Posestvo je jako v prometnem kraju. Zraven je tudi
lepa prilika za apno žgati, ker je veliko apnenca.
Apnenica gotova 5 minut do kolodvora. — Vpraša se
na upravo lista pod: Lepo posestvo 913. (Znamka
za odgovor!) 913

Pristno brnsko blago

za pomladansko in poletno sezono 1913.

Kupon. 3'10 metr. dolg, za 1 kupon 7 kron
kompletno moško obleko 1 kupon 10 kron
(suknjo, hlače, telov- 1 kupon 15 kron
nik) zadostno, stane le 1 kupon 17 kron
1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko K 20—, kakor
tudi blago za površnike, turistične obleke, svileni
kamgarni in blago za damske obleke, pošilja po
tovarniški ceni kot realna in solidna, dobroznana

zaloga tovarniškega sukna

Siegel-Imhof Brno, Morava.

Vzorec zastoj in franko.

Vsled direktnega naročila blaga pri tvrdki Siegel-
Imhof iz tovarne imajo zasebniki mnogo
prednosti. Vsled velikega blagovnega prometa
vedno največja izbira povsem svežega blaga. Stal-
ne, najnižje cene. Tudi najmanjša naročila se
izvrše najsrbneje, natančno po vzorcu. 464

Klavir ali pianino

obrabljen se kupi. Ponudbe na upravo
„Slovenca“ pod šteč. 894. 894

Iz proste roke je naprodaj

v nekem mestu na Gorenjskem

hiša z gostilno

kegljiščem in z gospodarskim
poslopjem. Kje, se izve iz pri-
jaznosti pri upravi „Slovenca“
pod št. 941. (Znamka za odgovor).